500 KURUŞ
YIL 6
SAYI 2282,

PAZAR
14
EKİM 1979

EKONOMİ
Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

bir ekmek bir Politika

29 ilde "Senato üçte bir,,ve "Milletvekili ara,, seçimi yapılıyor

FAŞİZME, NATO'YA, IMF'YE, TEKELLERE, ŞOVENİZME, SAHTE UMUTLARA **KARŞI**

ÖZGÜRLÜK, BARIŞ, BAĞIMSIZLIK, CAN GÜVENLİĞİ VE DEMOKRASİ **İÇİN**

SANDIK BAŞINA

Oy kullanacak 8 milyon 160 bin seçmen var

- SEÇMEN SAYISI 1977 SEÇİMLERİNE GÖRE 1 MİLYON 338 BİN 719 AZALDI
- SEÇMEN SAYISINDAKİ AZALMA; İSTANBUL'DA 339 BİN 901, KONYA'DA 113 BİN 632, ERZURUM'DA 49 BİN 942, BURDUR'DA 9 BİN 777, YOZGAT'TA 54 BİN 744, MANİSA'DA 31 BİN 600 OLDU

- ÜÇTE BİR YENİLEME İLE BELİRLENECEK 50 SENATÖRÜN YANISIRA BİR SÜRE ÖNCE ÖLEN AP MANİSA SENATÖRÜ RUHİ TUNAKAN'IN YERİNE DE SENATÖR SEÇİMİ YAPILACAK
- İÇİŞLERİ BAKANLIĞI VE SIKIYÖNETİM KOMUTANLIKLARININ EMRİYLE POLİS VE ASKERİ BİRLİKLERDE SEÇİM NEDENİYLE İZİNLER KALDIRILDI

Haber Merkezi — Cumhuriyet Senatosu üçte bir yenileme senato ve milletvekili ara seçimleri 29 ilde bugün yapılıyor. Seçimlere katılımın yüzde yüz olması halinde 29 ildeki 34 bin 9 sandıkta 8 milyon 160 bin 844 seçmen oy kullanabilecek. Alınan bilgilere göre 1977'de aynı illere oranla seçmen sayısında 1 milyon 338 bin 719 azalma görüldü. Bugün yapılacak seçimler nedeniyle polis ve askeri birliklerde izinler kaldırıldı.

2 Ekim'den bu yana siyasi partiler ve bağımsız adaylarca sürdürülen propaganda çalışmaları da dün sona erdi.

Belirlemelere göre 5 milletvekilliği için 1 milyon 721 bin 648 seçmen oy kullanabilecek, seçmen sayısındaki sözkonusu azalmanın büyük ölçüde sandık seçmen listelerinin bu yıl yeniden düzenlenmesinden kaynaklandığı bildiriliyor. Seçmen kütükleri ilgili kanunda yapılan son değişiklikten önce daimi seçmen kütüğü esasına göre düzenleniyordu. Düzenlemede ölüm, yer değiştirme, başka nedenlerle seçmen niteliğini kaybetmiş seçmenlerin listelerden çıkarılması büyük ölçüde gerçekleşemiyordu. Yetkililer mükerrer yazımlarına olanak veren bu sistem sonucu seçmen sayısında gözle görülen bir artış olduğunu belirterek seçimlerin temel hükümleri ve Seçmen Kütükleri Kanunu'nda yapılan son değişik-
(Dev. Sa. 7. Sü 6'da)

- EMNİYET MÜDÜRÜ CEVAT YURDAKUL'UN ÖLDÜRÜLMESİNDEN SONRA, ADANA'DA CİNAYET VE TERÖRÜ ÖNLEMEDE ETKİN GÖREV ALAN POLİSLERİN PASİF GÖREVLERE YERLEŞTİRİLDİKLERİ BİLDİRİLİYOR
- YURDAKUL'UN ÖLDÜRÜLMESİNİ PROTESTO EDEN POLİSLERİN SİLAH VE KİMLİKLERİ ELLERİNDEN ALINDI
- GÖZALTINDAKİ POLİSLERİN CAN GÜVENLİĞİNİN BULUNMADIĞI BELİRTİLİYOR

Adana Emniyetine POL-BİR üyeleri doldurduluyor

Ankara (Politika) — Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'un öldürülmesinden sonra görevlerinden alınan ve sürgün edilen polislerin yerine tüm şubelerde Pol-Bir'lilerin getirildikleri bildirildi. Yurdakul'un faşistlerce öldürülmesi nedeniyle iş bırakma eylemine katıldıkları gerekçesiyle gözaltına alınan 26 polisin ailelerinin can güvenlikleri olmadığı belirtilerek önlem alınması istendi. Bu arada 36 polisin de kimlik kartları ve silahları elinden alındı. Açığa alınan polisler kendilerinin «Emniyet görevlisi» olduklarını kanıtlayacak herhangi bir belge bulunmadığını söylediler.

Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'un faşistler tarafından pusuya düşürülerek öldürülmesinden sonra gelişen olaylar üzerine bir çok polisin görev yerlerinin değiştirildiği ve Adana'daki faşist teröre karşı etkin mücadele eden 52 kişinin otogar, polis noktaları, havaalanında nöbet bekleme ve merkeze alınma gibi pasif görevlere yerleştirildikleri bildirildi. Ellerinden kimlik kartları ve silahları alınarak kızağa çekilen ve hiç bir görev verilmeyen 36 polis ile halen Sıkıyönetim tarafından gözaltında tutulan 26 polisin yerlerine de Pol-Bir üyesi oldukları bildirilen polislerin doldurulduğu öğrenildi. Bu arada gözaltında tutulan polislerin avukatlığını yapmak üzere görev alanların baskı gördükleri ve aileleriyle bile görüştürülmelerinin yasak olduğu bildirildi. Adana Sıkıyönetim Komutanlığı'nın pasif görevlere ve-
(Dev. Sa. 7. Sü. 1'de)

Haber Merkezi — Bugün 29 ilde Senato üçte bir yenileme ve milletvekili ara seçimleri yapılıyor. Resmi olarak «ara seçim» olmakla birlikte bu seçimler halkımızın temel tercihlerinin yönünü göstermesi açısından bir genel seçim niteliği taşıyor. Oyların dağılımı ve halkımızın tercihlerinin yönelimi, ara rejim ve benzeri antidemokratik hükümet formüllerini savunanları, faşist iktidar heveslilerini «caydırıcı» etkenlerden biri olacak. Demokrasiden yana güçlerin seçim kampanyası boyunca seçime etkin olarak katılma ve mutlaka oy kullanma çağrıları da bu nedene dayanıyor.

Seçmen yurttaşlar bugün sabahtan itibaren bağlı bulundukları sandığa giderek oylarını kulanabilecekler. Seçmen yurttaşların oy kullanmak için mutlaka seçmen kartlarını göstermeleri gerekmiyor. Seçmen listelerinde adı bulunan her yurttaş kimliğini kanıtlamak koşuluyla
(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Bir Milletvekili bomba ve dinamitlerle yakalandı

Fatsa (A.A.) — MSP Yozgat Milletvekili Hüseyin Erdal ve beraberindeki 4 arkadaşı önceki gece Fatsa'da saat 23.30 sıralarında emniyet kuvvetlerinin, bulundukları özel otonun içinde yaptıkları arama tarama sırasında üzerlerinde 3 tabanca ile otomobilin içinde bulunan bir adet saatli bomba, 3 adet dinamit lokumu ve yine 3 adet yapılmamış dinamit lokumu ile birlikte yakalandılar.

Fatsa Cumhuriyet Savcısı Cevat Erdemir'in yaptığı açıklamaya göre, saat 23.30 sıralarında Fatsa'da bir bankanın önünde park yapan HL-AR 912 yabancı plakalı
(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

Maden-İş Bursa'da toplusözleşme hazırlıklarını sürdürüyor

Bursa (İSTA) — DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası 13. Bölge Temsilciliği basına yaptığı açıklamada işyeri komiteleri ve 9 işyerinde yürütülecek toplusözleşme görüşmelerine ilişkin hazırlık çalışmalarının sürdürüldüğünü bildirdi.

İşçi sınıfının, ekonomik-demokratik hakları korumak ve geliştirmek için yoğun bir savaşıma hazırlandığı belirtilen Maden-İş Sendikası 13. Bölge Temsilciliği açıklamasında özetle şu görüşlere yer verildi:

«Sendikamız bu dönem tekelci sermayeye ve onun örgütü MESS'e karşı üyelerinin ekonomik-demokratik haklarını korumak ve geliştirmek için yığınsal bir savaşıma hazırlanıyor. MESS'e karşı toplam 111 işyerinde birden yürütülecek olan ekonomik demokratik savaşım, bölgemizde de 9 işyerini kapsamaktadır. Örgütümüz hazırlık aşamalarının sonuna gelmiştir.

Bölge temsilciliğinde tüm işyeri toplusözleşme kamitesi üyelerinin katılımıyla yapılan toplantıda toplusözleşme talepleri tabanın tartışmasına sunulmuş, toplusözleşme taleplerinin fabrikalarda en geniş biçimde değerlendirmeye tabi tutulacağı açıklanmıştır.»

MERZİFON VE EYNESİL'DE DÜN İKİ KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

HABER MERKEZİ — Tapu ve Kadastro Memurluğu'nda görevli Nuri Yanık adındaki bir kişi, dün kimliği saptanamayan kişilerin tabanca ile açtığı ateş sonucu vurularak öldü. Olayda yoldan geçen bir astsubay da yaralandı.

Alınan bilgiye göre, saat 16.30 sıralarında ilçenin Dönertaş semtinde yolda yürümekte olan Tapu ve Kadastro memurlarından Nuri Yanık'a kimliği saptanamayan kişi veya kişiler tarafından tabanca ile ateş açılmıştır. Nuri Yanık olay yerinde öldü, bu sırada yoldan geçmekte olan Hasan Kızer adındaki astsubay ise kolundan yaralandı.

EYNESİL'DE 1 KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Giresun'a bağlı Eynesil İlçesi'nde gece saat 21.00 sıralarında meydana gelen olayda bir kişi tabancayla vurularak öldürülmüştür.

Eynesil Cumhuriyet Savcısı Tayfun Balyemez'den alınan bilgiye göre, Mahmut Gürel'e ait kahvehanede oturmakta olan Seyfullah Gül (20) adlı genç içeriye girerek kendisini dışarıya çağıran ancak olumsuz yanıt alan Şakir Cebeci tarafından kurşun yağmuruna tutuldu. Seyfullah Gül aldığı yaralarla can verirken, Şakir Cebeci olay yerinden kaçmayı başardı.

KONYA'DA

Konya Emniyet Müdürlüğü yetkililerinden edinilen bilgiye göre, TÖB-DER üyesi öğretmen Kadir Eren Nalcacı Caddesinde pazar ye-
(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

Sıkıyönetim Güneş Yayınevi'nde arama yaptı

Ankara (Politika) — Güneş Yayınevi'nin kapısını kırarak içeri giren sıkıyönetim görevlileri çok sayıda yayına el koyduğu bildirildi.

İzmir Caddesi'ndeki Güneş Yayınevi'ne dün saat 15.00 sıralarında gelen jandarma ve polisler içerde kimsenin olmaması nedeniyle kapıyı kırdılar. Arama sırasında yayınların yasak olup olmadığına ilişkin saptama yapılması için Emniyet Müdürlüğü'nden görevli istendi. Arama sonunda çok sayıda yayına ve seçimlere ilişkin el ilanlarına el konuldu.

Asistanlar meslek hastalıklarına karşı önlem alınmasını istediler

- Röntgen ışınları ve radyoaktif maddelerle çalışan öğretim yardımcılarının bazılarında radyasyon birikmesi, kimyasal maddelerle çalışanlar arasında zehirlenmeler olduğu bildiriliyor. TÜMAS İstanbul Şube Başkanı Dr. Eser Ayanoğlu, ilgililerin önlem almasını istedi

İstanbul, (Politika) — TÜMAS İstanbul Şubesi, bazı üyeleri arasında görülen meslek hastalıkları konusun da gerekli önlemlerin alınmasını istedi.

Bazı öğretim yardımcıları arasında rastlanan meslek hastalıkları tehlikesinin ciddi boyutlarda olduğunu bildiren TÜMAS İstanbul Şubesi Başkanı Dr. Eser Ayanoğlu, açıklamasında şöyle dedi:

«Çeşitli işçilerde görülen kurşun zehirlenmesi, benzen zehirlenmesi gibi, bu konuya da gereken önem verilmemekte, durum kamuoyuna yansıtılmamaktadır. Röntgen ışınları ve radyoaktif maddelerle çalışanlar arasında radyasyon birikmesi, kimyasal maddelerle çalışanlar arasında çözücü zehirlenmeleri, bazı güzel sanatlar bölümlerinde çalışanlar arasında silikoz hastalığı bize ulaşan meslek hastalıklarındandır. Bu tip rahatsızlıklar, sadece öğretim yardımcılarını değil, teknisyen, laborant gibi diğer personeli de etkilemektedir.»

Çeşitli girişimler üzerine bir kaç yüksek öğretim kurumunda bazı önlemler alınmış olmakla birlikte, diğer bir çok yüksek öğretim kurumunda önlemin ya hiç alınmadığını ya da yetersiz
(Devamı Sa. 7, Sü. 3'de)

TEK GES-İŞ İstanbul Şubesi'nde muhalefet grupları olmadığı belirtildi

İstanbul (Politika) — Tek Ges - İş Sendikası İstanbul Şube Başkanı Beyhan Tınbıl, şube içinde bir muhalefet gruplarının olmadığını açıkladı. Beyhan Tınbıl yaptığı açıklamada, bir ay önce yapılan şube genel kurulunda Genel Başkan Selahattin Sayın'ın desteklediği grup ile kendi grubu arasında mücadele olduğunu bunun
(Dev. Sa. 7. Sü. 1'de)

Bursa SİFAŞ'ta Tekstil sözleşme yetkisini aldı

- 1407 İŞÇİNİN ÇALIŞTIĞI İŞYERİNDE TÜRK - İŞ'E VE MİSK'E BAĞLI SENDİKALAR 92'ŞER OY ALIRKEN, DİSK'E BAĞLI TEKSTİL EZİCİ BİR ÇOĞUNLUK SAĞLADI

Bursa (THA) — 1407 işçinin çalıştığı Sifaş Sentetik İplik Fabrikası'nda toplusözleşme yapma yetkisini irade beyanı sonunda DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası kazandı.

Sifaş'ta yetki için Türk - İş'e üye Teksif, MİSK'e üye Türk Mensucat - İş ve DİSK'e üye Tekstil Sendikası Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne başvurmuşlardı.

GELİNLİĞİ İLE OY KULLANDI

Bölge Çalışma Müdürlüğü yaptığı inceleme sonunda yetkiyi Tekstil Sendikası'na verdi, ancak yapılan itirazlar üzerine işyerinde yetkili sendikanın irade beyanı yoluyla belirlenmesini kararlaştırdı. Bölge Çalışma Müdürlüğü daha sonra irade beyanı yapılması işlemini iptal etti. Ancak incelemeden sonra yeniden işyerinde irade beyanı yapılmasına karar verdi.

İrade beyanı sırasında Selver Sezgin adında İplik bö-
(Dev. Sa. 7. Sü. 2'de)

Benler'in öldürülmesinin soruşturması sürdürülüyor

Lahey (A.A.) — Türkiye'nin Lahey Büyükelçisi Özdemir Benler'in tek oğlu Ahmet Benler'in öldürülmesini «Ermeni Soy Kırımı Adalet Komandoları» adlı bir örgüt üstlendi. Örgüt adına, Fransız (AFP) Ajansı'nın Lahey Bürosu'na telefon eden biri, cinayeti kendilerinin işlediğini söyledikten sonra telefonu kapattı.

Öte yandan, Ahmet Ben-
(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Çimento Müstahsilleri Birliği'ndeki grev 30. gününü doldurdu

Ankara (ANKA) — Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği işyerinde Türk-İş'e bağlı Tez-Büro-İş Sendikası'nca başlatılan grev 30. gününü doldurdu.

Tez-Büro-İş Sendikası'nca yapılan açıklamaya göre 12 Haziran 1979 tarihinde Tez-Büro-İş'in tüm işyerleri için yetkiyi aldığı görüşü savunularak «İşverenin tamamen anayasal bir hak olan sendikalaşma hareketine karşı olması nedeniyle sendikanın toplu iş sözleşmesi çağrılarına uymadığı gibi Bölge Çalışma Müdürlüğü'nün 275 sayılı yasanın 10. ve 15. maddelerine ilişkin çağrılarına da katılmamıştır. Bunun üzerine grev kararı alınmış ve
(Dev. Sa. 7. Sü 6'da)

gündem

ÖZLEM ÖZGÜR

Devrimci Durum ve Bunalım (3)

Devrimci Durum ve Bunalım» adlı önceki iki yazıda, konuya ilişkin, Lenin'den temel aktarmalar yaparak, Türkiye'de varolan bunalımı ve devrimci durumun temel öğelerini kalın hatlarıyla özetlemeye çalıştım. Ve de, ikinci yazıyı, «...ekonomik, sosyal ve siyasal bunalımların giderek derinleşmesi ve kalıcılığı, kaçınılmaz olarak, bir devrimci durumun öğelerini de oluşturmaya başladı» diye bitirdim.

Lenin'in, a) aşağıdakiler artık istemiyorlar, yukarıda olanlar artık muktedir değildir; b) sefaletin derinleşmesi; c) olağanüstü aktiflik, olarak tanımladığı devrimci durumun üç öğesinin, Türkiye'deki oluşma derecesine bir gözatalım. Bu irdelemede, hiç kuşku yok, gözardı edilmemesi gereken önemli temel iki nokta vardır: Bkin, hem devrimci durumla ekonomik bunalım ve hem de «devrimci durumun» tüm öğeleri, karşılıklı etkileşim içinde, diyalektik bir bütün oluştururlar. Hiç akıldan ırak tutmamak gerekir ki, kapitalist bunalımların tümü, kesinlikle ve kesinlikle, mutlak «bir devrimci duruma» dönüşmez. Daha açığı, kapitalizmin her bunalımı, devrimci durum değildir...

İkinci olarak, aynı diyalektik bütünlük ve bu bütünlük içinde varolan karşılıklı diyalektik etkileşim, yalnızca nesnel etmen olan devrimci durumun öğeleri arasında değil, aynı zamanda, nesnel öğe (devrimci durum) ile öznel öğe (devrimin gerçekleştirilebilmesi için gerekli öznel koşullar) için de söz konusudur... Yukarıda anılan diyalektik bütünsellik ve karşılıklı diyalektik etkileşim çerçevesinde düşünmek, mekanik bir anlayışa yer vermemek koşuluyla, söylenebilir ki, Türkiye'de devrimci durumun ilk iki öğesi, büyük oranda oluşmuştur. Eksik olan, üçüncü öğe, yani sefaletin derinleşmesi ve alttakilerin eskisi gibi yaşamak istememelerine koşut olarak, yığın çıkışlarında olağanüstü bir aktifliğin sözkonusu olmayışıdır...

Kaldı ki, «Türkiye'de devrimci durum vardır» yargısında bulunan kimse de, ilgili broşürün bir yerinde, «MESS grevleri ve 1 Mayıs 1978'den bu yana yığın çıkışlarında belirli bir duraklamanın ortaya çıkışı kimseyi aldatmasın» derken, kendisinin «devrimci durum vardır» yargısıyla açıktan çelişmiş olmuyor mu?

Bırakalım «olağanüstü» olanını, «olağan» yığın çıkışlarında bile, bir gerileme, bir duraksama sözkonusu ise ve tüm bunlara karşın, yine de «Türkiye'de devrimci durum vardır ve hem de, olgunlaşan bir devrimci durum vardır» denebiliyorsa, bu yargının, Lenin'in devrimci durum tanımlamasında en temel gösterge olan, yığın çıkışlarındaki «olağanüstü» aktiflik öğesinin gerekliliği ilkesiyle açıktan çeliştiğini görememek, görmek istememek için sağır, kör ve de dilsiz olmak yetmez... Varolanı, varolan gerçeği görememek, görmek istememek için, kişinin kendi öznel isteğini nesnel gerçeğin önüne koyması ve bu olgunun kaçınılmaz sonucu Marksçı-Leninci çözümlemenin dışına düşmesi, işçi sınıfı bilimini yadsıması, koskoca ve güçlü bir ağacın dalından düşerken de, ağacın binlerce yaprağının birkaçından «medet umması», o ağacın zayıf yapraklarına sarılarak tutunmaya kalkışması gerekir... Düşerken, o güçlü ağacın birkaç zayıf yaprağı koparılabilir, ancak o zayıf yapraklar, ne düşenin ve ne de zayıf yaprakların «derdine deva» olabilir...

Gerçekten de, gerek 1 Mayıs 1978'de ve gerekse MESS grevlerinde olduğu gibi, işçi sınıfının her grevi ve 1 Mayıs çıkışlarının tümü, devrimci durumun bir göstergesi olarak anılamaz. MESS grevleri, yalnızca Türkiye işçi sınıfı açısından değil, dünya işçi sınıfı hareketi açısından da, çok büyük önem taşıyan bir çıkış olsa bile, ki öyledir, yine de, bir devrimci durumun varlığının, yığınların aktifliğinin «olağanüstü arttığının» bir göstergesi olamaz. Sınıf sendikacılığı ilkelerine tümüyle uygun büyük ve başarılı her grev, politik içerikler taşıyan böylesi başarılı bir grev, toplu sözleşme görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması nedeniyle ortaya çıkan ve başarıyla sonuçlanan bu grev, yine de, devrimci durumun bir göstergesi, yığınların aktifliğinde «olağanüstü» bir artış olarak gösterilemez...

Lenin, 1913 yılında yazdığı, «Devrimci Proletaryanın 1 Mayıs Eylemi» adlı yazısında, devrimci durumun varlığının önemli bir göstergesi olan «olağanüstü» yığın çıkışlarını, yalnızca başkent için şu tümcelerle dile getiriyordu:

«Gerçekte, grevcilerin sayısı 250 bine ulaşıyordu. Fakat 1 Mayıs grevcilerinin sayısından daha da önemli ve etkileyici olan, işçilerin devrimci sokak gösterileriydi. Başkentin içinde ve çevresinde devrimci şarkılar söyleyen, kızıl bayraklar taşıyan ve devrim diye bağıran işçi yığınları, Çarlığın en keskin hizmetkârlarına bile, savaşımın ciddi olduğunu, (...) hissettirdiler...

Bu yılın 1 Mayıs grevi, Rusya'da son onsekiz ayda yer alan bir dizi grev gibi, devrimci bir karakter taşır. Bunlar, sıradan ekonomik grevlerden olduğu kadar, son Belçika grevi gibi, anayasal reformlar isteyen politik grevlerden de ayırdediliyorlar...

Rus grevlerinin, Avrupa ülkelerindeki, en ileri ülkelerdeki grevlere göre olan muhteşem üstünlüğü, Rus işçilerinin özel niteliklerini ya da yeteneklerini değil, bugünkü Rusya'da varolan özel koşulların, bir devrimci durumun varlığını, bir doğrudan devrimci durumun büyümesini gösteriyor... «Devam ...Jcool

FORUM

Gençlik bizim herşeyimizdir. Bir ülkenin geleceği gençliğinden ayrı düşünülemez. Atatürk bile bu yurdu onlara emanet etmiş. En büyük söylevini yine onlar için söylemiş. «Gençlik bir vücutta bademcikler gibidir, girecek hastalığı hemen haber verir...» gibi yaldızlı sözler söyleyip döküyoruz...

Gençlerimiz bilim ve okul dışı bir eğitim düzeniyle perişan hale getirilmiştir. Bunun kötü sonuçları ortada. Üniversiteye zaten alınmayacak olan genç yalandan sınava sokulup elaleme rezil ediliyor. Kişiliği yara almış bir gencin hangi karanlık çıkarlara alet edilebileceği ise, bütün canlılığıyla gözler önünde.

GENÇLİK, GENÇLİK

Hasan KIYAFET
(ÖĞRETMEN)

«Kapitalizm gençlere düşmandır?»

Kapitalizm kendi yapısal bunalımını gençliğin bunalımıymış gibi gösterme çabasındadır. Sözkonusu bunalımın ilk açmazı olan işsizliğin ilk kurbanları yine gençler olmaktadır...

Kapitalizm, içine girdiği ekonomik çıkmazı anarşiyle, anarşiyi de gençlikle bütünleştirmek istiyor. Üzücüdür ki, bu konuda oldukça da yol almıştır. Her azgelişmiş, çarpık kapitalizmin batağında debelenen ülke, sanki kendi gençliğiyle bir savaş içindedir...

Gençlik ve gençliğimiz belki de tarihinin en bunalımlı dönemini yaşıyor. Kiralık ev onlara verilmez. İş derseniz, o da yok. Karakolda o suçludur. Aramada o zanlıdır. Yine, son yıllarda gözaltına alınanlar, zindanlara atılanlar ve yaylım ateşlerine hedef olanlar, işsizler yurdu kahvehanelerin sürekli müşterileri durumundaki gençlerdir. Acaba genç olmak bir suç mudur? diye soracağı geliyor insanın ve aklımıza Aldo Severni'nin A. Kadir çevirisi bir şiiri takılıyor:

«Bizi dinlemenizi istedik reddettiniz.
Adalet istedik, bunun anarşi olduğunu söylediniz.
Özgürlük istedik, buna başıbozukluk dediniz.
Yarattığınız korku ve umutsuzluğa eğilecek yerde,
Buna da komünizm adını taktınız.
Bizi yasal yollara başvurmamakla suçluyorsunuz.
Ama bu yolları kapıyanlar sizsiniz.
Güvensizlik ve ikiyüzlülük üzerine temellenen
Bir üniversiteyi biz değil siz kurdunuz...»

Uluslararası Öğrenci Birliği, 1977 yılı için kapitalist ülkelerdeki işsiz genç sayısının yedi milyonu aştığını söylüyor. Demek gençliğe düşmanlık, ülke olarak yalnız bize özgü bir sorun değilmiş. Tüm kapitalist ülkeler bizim gibiymiş. Bu da, ya dırganacak bir durum değil elbet.

Bu yıl, yüksek okul - üniversite sınavlarına tam 434 bin aday başvurmuş. Gel gör ki, bu sayının ancak yüzde 8'i bir yüksek okula girebilecek. Bilemedin yüz de 10'u .Aşağı yukarı kırk elli bin kişi. Peki geri kalan yüz binler ne olacak? Onları nereye teslim edeceğiz? Hiç bir şey vereme diğimiz bu gençlerden hangi yüz le ve de ne istiyeceğiz..? Goşizmin kucağına koyanlar suçlu da, bizde hiç mi suç yok?

Demek istediğimiz bu da değil. Geçen yıl lise son sınıfta okuttuğumuz başı dik, kendine güvenli, yarından umutlu, cıvıl cıvıl öğrencilerimiz vardı. Aradan çok değil, daha bir yıl bile geçmedi. Şimdi onları görüyoruz sokaklarda. Hiç bir yere girememişler. Sanki suçluymuş gibi, yüzümüze bakamıyorlar. Tanıyamazsınız. Omuzları düşmüş, başları eğilmiş, kendilerine olan güvenleri yitmiş, yaşlanmış perişanlamış gitmişler. Çökmüş, ufalanmışlar!..

Kimisi de sizi suçluyor, tüm öğretmenlerini suçluyor Kimi, cahil veliler gibi. Oysa gerçek suçlu yanıbaşlarında dikilip duruyor. Bu sorun bir ekonomik sorundur. Bu sorun bir düzen sorunudur. İşte çok basit bir örneği:

«Kurs gören öğrencilerin ortalama olarak yüzde 25'i, kurs görmeyenlerinse yüzde 12'si yüksek öğrenim giriş sınavlarını kazanabilmektedir.» Demek ki, babası yoksul olan çocuğa öğretmen ancak yüzde 50 etkili olabiliyor. Ya babası varlıklı, bir de öğretmen iyiyse, o zaman sorun kalmıyor. Başarı kendiliğinden yüzde yüz olup çıkıyor.

Gençlik bizim herşeyimizdir. Bir ülkenin geleceği gençliğinden ayrı düşünülemez. Atatürk bile bu yurdu onlara emanet etmiş. En büyük söylevini yine onlar için söylemiş. Gençlik bir vücutta bademcikler gibidir, girecek hastalığı hemen haber verirler...» gibi yaldızlı sözler söyleyip döküyoruz... Bu güzel övgülerin ardından, bir kaç acı rakam daha vererek çelişkileri sergileyelim.

«Devlet orta okul ve liselerinde başarı oranı, yüzde 30'un altında. Özel orta okul ve liselerde ise başarı oranı yüzde 90'ın üzerindedir. Bir çiftçi çocuğunun yüksek okula girebilme umudu, yüzde 1. Bir sanayici çocuğunun yüzde 34.3. Bir işçi çocuğunun yüzde 2,3. Bir tüccar çocuğunun ise, yüzde 10 dur...

Baştan beri verdiğimiz örnekler, çelişkili bir durumu ortaya koyuyor. O zaman bir gerçek ortaya çıkıyor, **«Kapitalizm gençlerden, dolayısıyla gelecek zamandan korkmaktadır.»** Onları, dinsel öğütlerle uyutmak istediler olmadı LSD denen, çağdaş **«uyuşturucu ilaç»la** uyutmak istediler olmadı. Coca cola, alkolü yüksek bira (adı bira kendi tam anlamıyla viski), o da olmadı...

Hippiliği denediler. Hippilik, bilindiği gibi içmeden sarhoşluk anlamına gelen, her şeye boş vermek. Derken, son kozlarını ortaya koydular: Seks... Romanla, edebiyatla sekse, müzikle sekse ve de fizikle sekse gelip dayandılar. Akla gelebilecek her türlü sapıklığı, yozlaşmış, insana yabancılığı deniyorlar şimdi. İşin kötüsü, burjuvazinin son oyununun son kurbanları yine gençler. Dahası, gençliğin hemen yanıbaşı, dünü olan mini mini zavallı çocuklar...

«Amerika'da «Esoire» dergisinin yaptığı araştırma ilginç olmaktan da öte iğrenç: ABD'de her yıl altı yüz bin çocuk, ailelerince bir yük olarak görüldüğü için hunharca öldürülmektedir. 3-12 yaş arasındaki sayısız çocuk posno (çıplak seks filmi) çevirmek için ailelerince satılmaktadır. 300 bin çocuk, porno film çevirerek parababalarına yılda 1,5 milyar dolar kazandırmaktalar. Teksas'ta Houston katliamında 9-11 yaşlarındaki 27 çocuk, çıplak film çevirtildikten sonra öldürülerek naylon torbalarla gömülmüştür...»

Konumuz çocuk değildi. Ama gençliğin bir basamak öncesine böyle davrananların, onlara neler yapabileceğini vurgulamak için bu örneği verdik.

Genel nüfus ortalamasına göre yüksek öğrenimli gençlerimizin sayısının, kapı komşumuz Suriye'den bile çok gerilerde olduğunu birçok kez söyledik. Başka bir uçtan komşumuz olan Bulgaristan'la boy ölçüşmeye de bizim gücümüz yetmez. Bulgaristan, düzeni değişik bir ülke olduğu için şu küçük örneği de almakta yarar var:

«Üniversitelere giriş kayıtlarını, devlet kredilerinin dağılımını, yatılı yurt odalarının paylaşımını, tüm öğrenciler kendileri denetliyor. Ayrıca öğrenciler, rektörlük konseyi dahil üniversite yönetimine yüzde 20 oranında zaten katılıyorlar...»

Eleştirilerimiz yanlış anlaşılmamalıdır. Olanların ve olmuşların tüm sorumluluğunu mevcut Hükümete yüklemek istemiyoruz. Anadolu öyle bir bahtsız ülkedir ki, hiç bir zaman bugünü dününden daha iyi olmamıştır. Çünkü, gidenin de, gelenin de yok birbirinden farkı. Düzen değişmedikçe de olmayacak.

Uzun sözün kısası, gençlerimiz bilim ve akıl dışı bir eğitim düzeniyle perişan hale getirilmiştir. Bunun kötü sonuçları ortada. Üniversiteye zaten alınamayacak olan genç, yalandan sınava sokulup elaleme rezil ediliyor. İlkin kendi ailesinin, sonra eş dostunun gözünde küçültülüyor. Kişiliği yara almış bir gencin hangi karanlık çıkarlara alet edilebileceği ise, bütün canlılığıyla gözler önünde.

Neyse, üzülmeyin siz gençler! Nasıl olsa gelecek güzel günleri göreceksiniz. Bir doğa yasasıdır bu.

yorum

OYA BAYDAR

Demokrasi için

1973 YILININ 14 Ekim'inde, bir başka gazetede çıkan yazımızın başlığı **«Demokrasi İçin Sandık Başına»** idi. 12 Mart faşizminin gitgide geriletildiği ve seçimlerin yepyeni umutlar, en azından 12 Mart dönemini aşma umutları getirdiği günlerdi. Aradan tam altı yıl geçmiş. Sıradan bir altı yıl değil; olaylarla, gelişmelerle dolu bir altı yıl.

ŞİMDİ altı yılın ötesinden bakılıp değerlendirildiğinde, ilk bakıştaki tüm olumsuzluklara, faşizm tehlikesinin ve tehdidinin yükselişine, faşist terörün altı yıl önce akla hayale bile gelmeyecek boyutlardaki tırmanışına karşın, demokrasi savaşımında ve işçi sınıfının bilinçlenip örgütlenmesinde ne kadar önemli bir yol alındığı, ne kadar ilerlendiği hemen görülüyor.

KİMİLERİ bu çok somut gerçeği gözden kaçırabilirler. Bugün dünden kötüyüz izlenimine kapılıp, umutsuzluğa düşebilirler. Üzerindeki tüm ciddi tehditlere karşın demokratik savaşımın arttığı ileri adımları tam değerlendiremeyebilirler. İşçi sınıfındaki, emekçi yığınlardaki büyük bilinç sıçramasını kavramayabilirler. Yanlış değerlendirmeler ne olursa olsun, hayat, görmek isteyenlere kendi gerçeklerini dayatıyor.

BUGÜN çıkmazda olanlar, umutsuz olanlar, çözümü göremeyenler ve son altı yılda geriye gidildiğini savunanlar, işçi sınıfına ve onun örgütlü gücüne inanmayanlar, burjuva reformizmine umut bağlamış olanlar, yada devrim diye bir sorunları bulunmayanlardır. Buna karşılık işçi sınıfı devrimcileri, devrim sürecini iyi değerlendirmekte, son altı yılda gerek demokratik savaşım gerekse işçi sınıfının örgütlenme ve bilinçlenmesi bakımından aşılan yolu iyi ölçebilmektedirler.

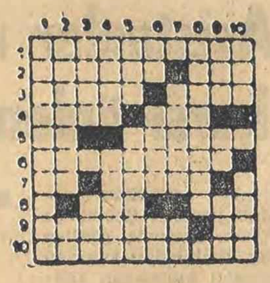
BUGÜN Türkiye'de, en olumsuz koşullar altındaki bir dönemde bile, altı yıl önce, beş yıl önce tabu olan kavramlar, hatta sözcükler, tabu sayılan ve saydırılan düşünce biçimleri gün ışığına çıkabilmiş, yığınların benimsediği, en azından alıştığı kavramlar haline gelmiştir. Örneğin «komünizm» ve «komünistlik» kavramları, düşüncesi burjuvazinin yalana dayalı propagandasını yarabilmiş, tabu olmaktan çıkmıştır. Bugün, bırakalım sivil mahkemeleri, Sıkıyönetim Mahkemeleri bile faşist 141 ve 142. maddeleri Anayasaya aykırılığı gerekçesiyle; ve kaldırılmaları, bozulmaları istemiyle Anayasa Mahkemesine göndermekte. Türkiye Komünist Partisi, kendisinden en çok söz edilen —ve burjuvazinin en çok korktuğu— işçi sınıfı örgütü olabilmekte, «Kürt» sözcüğü, «Kürt halkı» ve ulusal baskı üzerindeki antidemokratik, şoven yasaklar duvarı bile, yer yer yıkılmaktadır.

BU NOKTAYA burjuvazinin inayetiyle, ihsanıyla varılmamıştır. Bir yandan faşizm tırmanırken bir yandan demokrasinin sınırlarının da durmaksızın geliştirildiği bu noktaya, başta işçi sınıfının örgütlü gücünün kararlı, yiğit, doğru savaşımı olmak üzere tüm demokrasi güçlerinin savaşımıyla varılmıştır. Ve kimilerinin çarpıtmaya yeltendikleri gibi, Demokrasi için savaşım sürerken işçi sınıfının, öncü sınıfın örgütlenmesi, yığınlara devrim hedefinin gösterilmesi de sürdürülmüştür .

«PEKİ faşist terörü unutuyor musun? Bu ne toz pembe bakışı» diyecektir kimileri. Bunlara cevabımız şudur: Faşist terörün bu olağanüstü tırmandırılışı, aslında egemen güçlerin, tüm engelleme çabalarına karşın, demokrasi güçlerinin ve işçi sınıfının sürekli mevzi kazandıklarını, bilinç ve örgütlenmelerini geliştirdiklerini görmelerindendir.

ALTI YIL öncesine toz pembe gözlüklerle değil, dupduru gösteren gözlüklerle, işçi sınıfının gözlükleriyle baktığımızda görülen, bir yana yığılmış dağ gibi güçlükler, öte yandan ise bu güçlükleri aşabilecek yol ve yordamlar, bu güçlüklerin aşılabilmesi için kendilerine hedef gösterilmesi ve örgütlenmesi gereken yığınlar ve altı yılda aşılan büyük yoldur. İşte bu yüzden biz devrimciler biz işçi sınıfının öncülüğüne inananlar, bugün her zamankinden daha umutluyuz.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Şu anda İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığınca gerekçesiz olarak kapatılmış durumda bulunan İKD'nin genel başkanı. 2) Bir şeyin korunmasını birine bırakma — Cansız. 3) Gerileme, çekilme — Tersi, gençliği, körpeliği kalmamış. 4) Tersi, dünya işçi sınıfının büyük öğretmeni Marx'ın ilk adı — Çift değil. 5) Tersi, kimyada bizmut — Daha sonraki bir tarihe bırak. 6) Keyifli hale gelme. 7) Kısaltmada: Gram — Geniş su yolu. 8) Kimyasal enerjiyi elektrik enerjisine dönüştüren aygıt — Türkiye gençliğinin demokratik yığın örgütü. 9) Toprağı hafifçe kazıp karıştırmak — Bir nota. 10) Roman, öykü gibi yapıtları resimli hale getirmek.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) İtalyan Komünist Partisi lideri. 2) Emir eri (eski dil) — Tersi, benzeri. 3) Hindistan'da küçük hükümdar — Hafif sesle söylenen 4) Felsefede dogma — Üzerinde tarım yapılan. 5) Ortak Pazar — Herkes, el gün. 6) Küçük bitki — Bir kitle ulaşım aracı — Kısaltmada: Marksçı — Leninci. 7) Tersi, matbu başlık — Çocuk uyutma ünlemi. 8) Muhteşem. 9) Bir göz rengi — Bir harfin adı — Tersi, fizikte enerji birimi. 10) Tersi, iyi bakım ve ilaç tedavisi — Kıbrıs Rum kesimindeki «Sosyalist Partı»nin simgesi.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: 1) Hokus pokus. 2) Elele — rümÖ. 3) Vâ Nû — AAL. 4) Efes — nB — lB. 5) At — klİ. 6) Lâleli — Adr. 7) Elemek. 8) Nane — Afakî. 9) MTA — Otağ. 10) Ege — Selamî.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Heveslenme. 2) Olaf — Ala. 3) Kenetlenme. 4) Ulus — Emet. 5) Se — alE. 6) Antika. 7) oraB — Fol. 8) Kül — kamatA. 9) Um — İLD — kaM. 10) Sözbirliği.

ATOM TARLASINDA DENEYLER

Bilim·Teknik

«İnsanlara yararlı bitkilerin hastalıklardan kurtarılmaları ve daha verimli duruma getirilmeleri ideal bir şeydir. Doğada böylesi ideal durumlara istendiği kadar sık rastlanmıyor. Atom kullanarak bu duruma çare bulmak isteniyor.»

● DİKKAT! TEHLİKELİ IŞINLAR!

Atom tarlası diğer tarlalara benzemez. Yüksek metal bir kafesle çevrilmiştir; tarlaya belirli saatlerde tek bir kapıdan girilebilir: «Dikkat! Tehlikeli ışınlar!» yazılı bir kapı. Yanıp sönen bu iki kırmızı kelime, daire biçimindeki bu tarlada atomun devrede olduğuna işarettir; burası Vavilov Ulusal Bitki Kültürü Enstitüsü'nün Moskova şubesindeki gama ışınları tarlasıdır.

Radyobiyoloji ve Radyasyon Genetiği Servisi şefi Vitali Scerbakov'la birlikte tarlanın sınırındaki bir eviğe giriyoruz. Burada kumanda merkezi bulunuyor. Pencereden, ışın saçan (radyoaktif) izotop'un bulunduğu kurşun oda görülüyor.

Bir abajur çevreye nasıl ışık saçarsa, bu izotop da öyle gama ışınları saçmaktadır. Bu «pavyon»un altında deneye tabi tutulan bitkiler bulunur. Işınlar, 200 m. ötede bulunan metal kafese zayıflamış olarak gelirler; insan, bu metal kafesin arkasında kaldığı sürece hiçbir tehlikeye maruz değildir.

Atom çalışmaktayken atom tarlasına kimsenin girmemesi, elektronik yöntemlerle sağlanır. Bitkiler, ancak bir TV ekranından izlenebilir.

● LEZZETLİ VE TEHLİKESİZ

Gama ışınları tarlasına neden ihtiyacımız var? Bilim adamları, bir yandan ışınların bitki selecyonu'nda (daha üstün bitki türleri yaratılması) kullanılmasını, bir yandan da toprakta şu veya bu gübrenin bulunuşunun bitkinin ışınlara duyarlığını ne yönde değiştirdiğini inceliyorlar.

Kış buğdayları küçük fidanlıklarda yeşeriyor. Biraz daha ötede bir meyva bahçesi: Elma, kiraz, erik ağaçları. Bir çiçek tarhı bile var: Yıldız çiçekleri ve çiçek açmış, tohum vermiş şakayıklar. Vitali açıklıyor:

«Atom tarlasının merkezinde bulunan bitkiler, hayatları süresince değişik dozlarda ışınlar alırlar. Örneğin keten, domates ve turp, bir zarar görmeden 10 bin röntgen'e kadar ışın alabilirler. Sorunuzu tahmin edebiliyorum; başkaları da bana aynı şeyi sık sık sorarlar: Gama ışınları tarlasından gelen ışınlarla büyütülmüş meyvalar tehlikeli değil midir? Kesinlikle tehlikeli değildir; öyle ki, servisimizin personeli gama ışınlarıyla büyütülmüş çilek, frenk üzümü, turp, soğan ve domates yemektedir. Bu meyvalar, çoğu kez bildiğimiz tarlalarda büyütülen meyvalardan daha lezzetli ve daha besleyicidir. Onbinlerce röntgen dozunda gama ışınları almış bitkilerde bile, radyasyon (ışın saçma) yoktur. Yalnızca kimyasal değişmeler meydana gelmiştir.»

● DOMATES SALKIMLARI

Atom tarlası, yeni bitki çeşitleri üretmeye de yaramaktadır. Ulusal Bitki Kültürü Enstitüsü'nün bir gezisinde, meyvaları frenk üzümü kadar küçük ve onun gibi salkım yapan yaban domatesleri bulundu. Yaban domatesinin avantajları da vardı: Çeşitli hastalıklara karşı dirençli yüksekti ve çok fazla vitamin içeriyordu. Yaban domatesi, sürekli olarak gama ışınlarına maruz bırakıldı; o zaman daha çabuk olgunlaştığı görüldü; en iyi tohumları alınarak yeniden ekildi.

O günden bu yana işin bir bilançosu yapılabilir. Yaban domatesi bugün ekilen bir bitki oldu; mekaniz üretime olanak verdi. Her bitkinin ucunda frenk üzümü salkımına benzer bir domates salkımı vardır. Hastalık tehlikesinden kurtarılmış bu bitkilerden bazıları, herbiri 30 gramı geçmeyen 600-800 meyva verdi. Atom tarlasında büyütülen bu domateslerin tohumları, yeni deneyler için ülkenin seleksiyon uzmanlarına gönderilecektir.

● ATOM HARİKALAR YARATIYOR

Vitali Şcerbakof, bana tamamen farklı iki arpa başağı gösterdi. Gerçekten ikisi de aynı cins arpadan geliyordu: Moskovskaya-121; fakat ışınlama nedeniyle farklı büyümüşlerdi. Bilginler, bitkiye büyümesinin belirli dönemlerinde gama ışınları vererek başağın uzunluğunu ortalama 9 santimden 14 santime ve bazen 17 santime çıkarttılar; bu uzun başaklar çok daha fazla tane taşıyordu.

Bir diğer deney: «Lorch» cinsi patatesler çok besleyicidir, fakat X virüs'üne çok duyarlıdır. Bitkilerin bir bölümüne günlerce gama ışınları verildi, diğer bir bölümüne ise gama ışınları verilmedi. Sonuçlar: Virüs, ışınlandırılmayan bitkilerin hepsinde, gama ışınları alanların ise yüzde 50'sinde hastalık yaptı. Niçin? Bilginler buna yanıt arıyorlar.

Seleksiyon uzmanlarının cephaneliğinde atom son derece değerli bir araçtır. Gama tarlaları, birçok araştırıcının laboratuvarı olmuş durumdadır. Bu konu, dünyadaki en eski ve insana en yakın bilimlerden birinin, seleksiyon'un (üstün canlılar yetiştirme bilimi) en önde gelen sorunlarındandır.

● Hazırlayan: Selçuk ALSAN

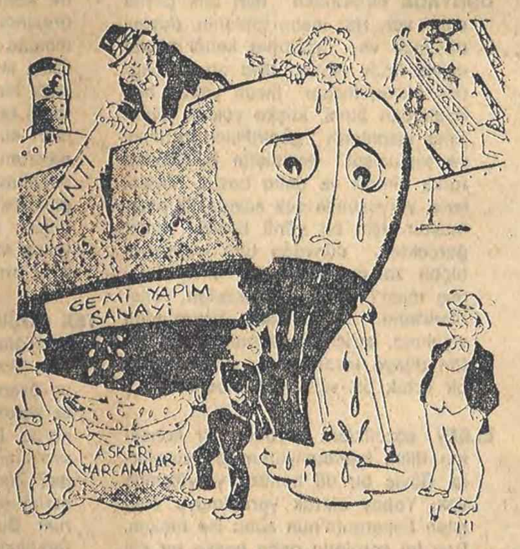
ZİMBABWE YURTSEVER CEPHESİ İNGİLTERE VE MUZOREWAYI ELEŞTİRDİ

Dış Haberler Servisi — Rodezya sorununu görüşmek üzere bir ay önce toplanan Londra Konferansı'nın çıkmaza girmesinden İngiltere ve Muzorewa rejiminin sorumlu olduğu açıklandı. Yurtsever Cephe tarafından yapılan açıklamada İngiltere Dışişleri Bakanı Lord Carrington başkanlığındaki İngiltere delegasyonunun, geleceğin bağımsız Zimbabwe'sinde beyazlara özel statü tanınması isteğine izin verilmeyeceği belirtildi ve Carrington delegasyonunun Anayasa konusunda Yurtsever Cephe önerilerine yer vermemesinin çözüme ulaşmayı engelleyeceği açıklandı.

Öte yandan Mugabe'ye bağlı ZANU gerillalarının Mayıs ve Ağustos aylarında 813 Rodezyalı askeri öldürdükleri açıklandı.

İngiltere'de devlet işletmeleri özel sektöre devrediliyor

● İktidardaki muhafazakarlar partinin konferansında hükümetin Rodezya'nın kukla Muzorewa rejimini tanıma ve bu ülkeye uygulanmakta olan ekonomik ambargonun kaldırılması kararları onaylandı

■ İngiltere'de hükümetin aldığı bir karara göre devlete ait dört büyük tersane kapatılıyor. Diğer tersanelerde de büyük tensikatlar bekleniyor. Yakın zamanda 10 binden fazla işçi işsiz kalacak.

Dış Haberler Servisi — İngiltere'de iktidardaki Muhafazakarlar partinin konferansı sona erdi. Konferansta alınan kararlarla daha önce devletleştirilen bazı sektörlerde yeniden özel sektöre yer verilmesi istendi. Hükümetin özel sektörü daha da geliştirmek için çaba harcayacağı açıklandı. Öte yandan Konferansta hükümetin Rodezya'nın kukla Muzorewa rejimini tanıma ve bu ülkeye uygulanmakta olan ekonomik ambargonun kaldırılması yönündeki kararları onaylandı.

Buna karşın Konferans süresince salon önünde yığınsal gösteriler düzenlendi. «Aptalca politikaya hayır» programı altında düzenlenen gösterilerde Hükümet ve Muhafazakar Parti kınandı. Devletleştirilen işletmelerin yeniden özel sektöre devredilmesine karşı çıkan göstericiler, hükümetin ekonomi politikasını eleştirdiler. Hükümetin özel sektör yanında yer almasının işçi sınıfı savaşımını durduramayacağı belirtilerek işsizliğe karşı köklü önlemler alınması istendi.

Pravda: "Sovyetler'in barışçı girişimleri desteklenmelidir„

● TASS AJANSI, NATO İÇİNDEKİ ÇELİŞKİLİ TUTUMLARA DİKKAT ÇEKTİ VE BATI AVRUPA'YA YENİ NÜKLEER SİLAH YERLEŞTİRİLMESİ PLANINI KINADI

Dış Haberler Servisi — Sovyetler Birliği Komünist Partisi yayın organı Pravda, Sovyetler Birliği tarafından başlatılan barışçı çabaların tüm ülkelerce desteklenmesini istedi. Pravda, bu barışçı girişimlerin savaş tehlikesinin en yoğun olduğu bir bölgede ve zamanda yapıldığına dikkat çekerek, başta ABD olmak üzere diğer NATO ülkelerindeki militarist çevrelerinin bu girişim karşısında sessiz kalmalarını kınadı. Pravda, Avrupa ve dünya kamuoyunun barış, yumuşama ve silahsızlanma için işbirliğine taraftar olduğunu ve Sovyetler Birliğinin bu girişimleri sürdürmeye kararlı olduğunu vurguladı.

Öte yandan Sovyet resmi TASS Ajansının Anatol Krasikov imzasıyla yayınladığı bir yorumda, «Bazı güçler Sosyalist ülkeler topluluğunun sabrını ölçmeye çalışıyor» denildi. TASS Ajansının yorumu özetle şöyle devam etti:

«Şurası açıkça görülmektedir ki, Brejnevin bu girişiminin olumlu karakteri bazı NATO üyeleri tarafından kabul edilirken bazıları yeni orta menzilli Amerikan nükleer füzelerini Batı Avrupaya yerleştirmek gibi tehlikeli bir planı gerçekleştirmek peşindedirler. Belki, Küba'daki Sovyet Askerleri konusu gibi kendi yarattıkları bir masalın kurbanı olmuşlardır. Şimdi ise bu durumdan kendilerini nasıl kurtaracaklarını, boş yere paniğe kapılan halkı nasıl yatıştıracaklarını bilemiyorlar.»

Yorumda son olarak, bütün bu soruların cevabının, Atlantiğin karşı yakasında aranması gerektiği belirtildi.

ABD, Suudi Arabistan'a gizlice 2 uçak filosu gönderdi

Londra (THA) — ABD'nin petrol zengini Basra Körfezi bölgesindeki varlığını güçlendirmek amacıyla sessiz sedasız Suudi Arabistan'a iki uçak filosuyla bin kadar asker gönderdiği bildirildi.

Londra'da yayınlanan Economist Dergisinin verdiği habere göre, ABD'nin Suudi Arabistan'a uçak ve asker göndermesinin nedeni geçen Şubat ayında İran'da yapılan devrim oldu.

Haberin başka bir bölümünde ise, Suudi Arabistan'daki Mesire ve Bahreyn yakınlarında bulunan dinleme üsleri ve istasyonlarının ABD tarafından yaygın bir biçimde kullanıldığına da dikkat çekildi.

ABD DEMOKRATİK KORE'DE DE CASUS UÇAĞI UÇURDU

Tokyo (THA) — Demokratik Kore Amerika'yı sert bir dille eleştirerek ciddi bir savaş kışkırtmasına girdiğini ve ülke üzerinde ABD casus uçaklarının uçtuğunu açıkladı.

Resmi haber ajansının bildirdiğine göre bir SR-71 uçağı Demokratik Kore'nin Doğu kıyıları yakınında askerden arındırılmış bölgeye iki kez girdi.

Açıklamada, «Bu düşmanca casusluk girişimi, ABD emperyalistlerinin Kore'de yeni bir savaş için yaptıkları hazırlıkların daha ciddi bir aşamaya vardığını göstermektedir» denildi.

Demokratik Kore, daha önceki bir açıklamasında, bir Amerikan SR-71 uçağının Eylül ayında ve Ekim başında Demokratik Kore üzerinde uçtuğunu bildirmişti.

Başkan Carter, kongreyi SALT 2'yi onaylamaya çağırdı

Washington (AA) — ABD Başkanı Jimmy Carter, SALT-2 antlaşmasının ABD Kongresinde onaylanmasını istedi ve «Batı Avrupa'daki bazı ülkeler, SALT-2 antlaşmasının Amerikan Kongresinde onaylanmaması halinde güvenlikleri için Sovyetler Birliği'ne yönelebilir» dedi.

Carter, Atlantik Antlaşması Birliği 25'inci Genel Kuruluna katılan NATO Genel Sekreteri Joseph Luns'la Beyaz Saray'da yaptığı yarım saatlik görüşmeden sonra bu açıklamayı yaptı.

Gözlemciler Carter'ın bu açıklamasının, antlaşmanın imzalanmasından bu yana yaptığı en kararlı konuşmalardan biri olduğunu belirtiyorlar.

Bilindiği gibi Senatör Frank Church, Senato üyelerinden, «Küba'daki Sovyet askeri gücünün savaş gücü niteliği kaldırılmadıkça» antlaşmayı imzalamamalarını istemişti.

Demokratik Yemen halkı, devrimin 16. yılını kutluyor

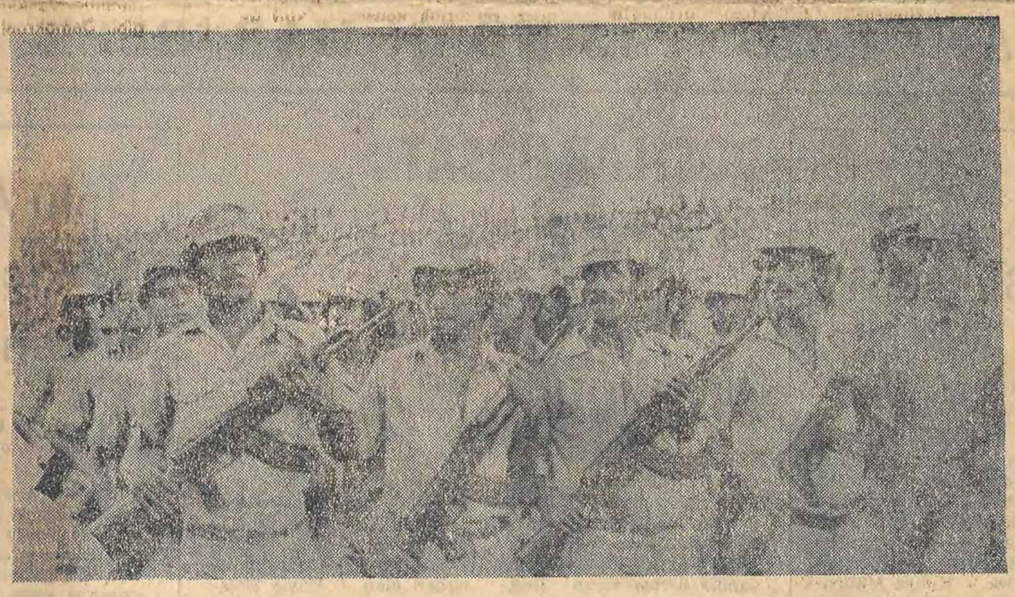
● ARAP HALKLARI ŞİMDİ DE DEMOKRATİK YEMEN İÇİN, «O ORTADOĞU'NUN KÜBA'SIDIR» DİYORLAR.

● Yemen halkının lideri YSP Genel Sekreteri Abdülfettah İsmail.

DEMOKRATİK YEMEN HALKI, «SİLAHIMIZ BİLİMSEL SOSYALİZM» DİYOR...

Demokratik Yemen halkı 14 Ekim 1963 Devrimi'nin 16. yıl dönümünü kutluyor. 14 Ekim 1963'de Rafadan bölgesi emekçilerinin 124 yıllık İngiliz sömürgeciliğine karşı silahlı ayaklanması ile tüm ülkede ulusal kurtuluş mücadelesinin temeli atıldı. 4 yıl süren Yemen halkının yılmaz savaşımı 30 Kasım 1967'de bağımsızlığın kazanılmasıyla noktalandı.

● Demokratik Yemen işçi-köylü milisleri, her zaman devrimi korumaya hazır.

DENEYİMLERLE DOLU BİR SAVAŞIM ÖRNEĞİ

1963 Ekim Rafadan eylemiyle birlikte devrim patlak verdiğinde ulusal güçlerin (gerici ve ilerici geçinen) devrime karşı tavırları çok farklı ve çelişkili idi. Buna karşın önderliğini genç komünistlerin ((bunların başında Abdülfettah İsmail vardı) yaptığı Ulusal Kurtuluş Cephesi (UKC) güçleri tüm bu çelişkili parti ve örgütler arasında bir eylem birliği platformu sağlayarak sömürgeciliğe karşı savaşımın tek ve ortak bir cephede yürütülmesini sağlamayı başardı. Ancak UKC liderlerinin bu büyük başarısı daha devrimin ilk yıllarında çeşitli engellerle karşılandı. Ama her seferinde militan kadrolarla desteklenen UKC tüm bu engelleri aşarak bağımsızlığın kazanılmasını sağladı.

Bağımsızlığın kazanılmasıyla da herşey bitmiş değildi. Feodal ve burjuva kalıntılarının ortadan kaldırılmasını öngören cephe programı gündeme geldiğinde gerici güçler buna karşı çıktılar ve bir karşı devrim hareketine giriştiler. Ancak ilerici güçler ve halk milisleri 22 Haziran 1969'da gerici güçlerin bu girişimini bastırdılar.

Gericilik merkezlerini yok etmeyi başaran ilerici güçler ülkenin geleceği ile ilgili yeni programı uygulamaya koyuldular. Programın temel amaçları arasında ise, İngiliz emperyalizminden ve ona bağlı tüm merkezlerden tamamen kopmak, Marksist —Leninist bir ideoloji ile kararlı bir biçimde antiemperyalist, antisömürgeci, antikapitalist, anti feodal halkçı demokratik bir yol izlemek, devlet aygıtını tümüyle eski kalıntılardan temizlemek ve devrimci orduyu yeniden kurmak yer alıyordu.

Gerçekten de bu program ışığında ülkede önemli adımlar atıldı. Yabancı bankalara el konuldu, Devrimci ordu kuruldu, burjuva güçlere büyük darbeler indirildi, işçi sınıfı ve emekçi kitleler lehinde önemli adımlar atıldı, ülkede kök salmış feodalizm tasfiye edildi ve 27 Kasım 1969'da Toprak ve Tarım reformu yasası çıkarıldı. Yasanın uygulanmasında yeni ve ilginç bir yol izlendi. Yemen liderleri «bizim düşüncemize göre yasanın doğru biçimde uygulanması devlet organlarına değil, köylü kitlelerinin mücadelesine bağlı olmak zorundadır» diyorlardı.

İşte bu nedenle ilerici yönetimin siyasal örgütü, kırsal kesimlerde köylüleri toprağın kurtarılması için mücadele sürecine itmeden önce köylüler arasında siyasal bilinçlendirme çalışmasını üstlendi. Böylece sınıf mücadelesi köylülerin kafasına daha köklü biçimde sokuldu. Bu çalışma sonunda özel mülkiyetin kutsallığına saygı gösterme, allah istediğine verir, ve bu işlere müdahale edilmez gibi, feodalizm tarafından aşılanan mitler yıkıldı. Bunlar sağlandıktan sonra köylülerin ayaklanmaları için «yeşil ışık» yakıldı. 7 Ekim 1970'de köylüler ayaklanarak feodallerin topraklarına el koydu, UKC ile ittifak içinde olan (ya da öyle gözükmeye çalışan) bazı feodaller yönetime başvurarak, işgallerin önlenmesi istediler. Ancak yönetimin yanıtı olanlara «ne yapalım yüzbinlerce köylüleri kesecek değiliz ya» oldu. Ve böylece 20 bin aile toprak sahibi oldu. Olayın bir diğer olumlu yanı da köylülere kooperatifçilik ruhu da aşılanmış oldu. Böylece devrim güçleri büyük bir zafer kazanırken köylüleri kendi saflarına çekmeyi ve onları bilinçlendirmeyi başarmışlardı.

Ancak bu başarılarla birlikte karşı devrimci güçler de boş durmuyordu. Gerici güçlerden umut kesen emperyalist ve Arap gerici güçleri bu kez de yönetimde olan «solcu» güçleri harekete geçirmek istedi. İşte bu nedenle 25 Haziran 1978'de Yemen Sosyalist Partisinin kurulacağı bir sırada sol oportonist, maceracı ve maocu gruplar kullanılarak Demokratik Yemen ilerici güçleri tasfiye edilmek istendi. Başını Başbakan Salem Rubey Ali'nin çektiği bu «sahte solcu» grupların girişimi devrimci ordu ve örgütlü işçi - köylü milisleri tarafından 24 saat içinde bastırıldı.

Devrimci bir kez daha korunmuştu.

HAZİRAN 1978 VE SONRASI

Haziran komplosundan sonra Demokratik Yemen liderlerinin ilk görevi Yemen İşçi sınıfı olan Yemen Sosyalist Partisini kurmak oldu. 14 Ekim 1978'de yani devrimin 15. yıl döneminde Yemen Sosyalist Partisinin kuruluşu ilan edildi. İlk kongresini Ekim sonunda yapan parti, genel sekreterliği Abdülfettah İsmail'i seçti. Partinin kuruluş bildirgesinde ise, parti programı şöyle özetleniyordu:

— Ülkede bilimsel sosyalizm ışığında ulusal demokratik devrim aşamalarını tamamlayarak sosyalizmi inşa etmek ve Yemen ülkesinin birleştirilmesini sağlamak.

— Arap ulusu çapında, Arap halklarının bağımsızlık, demokrasi ve toplumsal ilerleme ve ilerici içeriğiyle Arap birliğinin gerçekleşmesi için savaşımı sürdürmek.

— Uluslararası alanda ise, dünyadaki ulusal kurtuluş hareketleri savaşımı ile dayanışmada bulunmak, başta Sovyetler Birliği olmak üzere tüm sosyalist ülkelerle en iyi ilişkiler kurmak, uluslararası işçi sınıfı hareketi ve onların ilerici partileriyle proletarya enternasyonalizmi inancı içinde, dayanışmayı sürdürmek ve dünyada demokrasi, barış ve toplumsal ilerleme savaşımını yük seltmek.

SOSYALİZM YOLUNDA BİR ÜLKE: ORTADOĞU'NUN KÜBA'SI

Bugün artık Yemen halkı işçi sınıfıyla, emekçi kitleleriyle ve onların bilimsel sosyalist partileriyle bu programda yer alan ilkeleri hayata geçirme savaşımı sürdürüyor, ve ülkede sosyalizmi kurma savaşımını yükseltiyor. Ülkenin dört bir yanında açılmış Marksizm - Leninizm okulları, Yemen halkının emekçi kitlelerini bilinçlendiriyor, ve mücadele yolunu aydınlatıyor, savaşımında rehberlik ediyorlar.

Arap halklarının demokrasi ve toplumsal ilerleme ve ulusal kurtuluş savaşımın en gerçek ve güçlü yardımcısı olan demokratik Yemen, başta Filistin devrimi ve Lübnan ulusal ilerici güçleriyle tüm Arap ülkelerinde demokrasi ve ilerleme güçleriyle emperyalizme gericiliğe karşı geniş cephenin kurulması savaşımını sürdürüyor. Demokratik Yemen halkı olarak Arap halkları tarafından **«Ortadoğu'nun Küba'sı»** olarak tanınıyor. Yemen halkı ise «önderimiz Yemen Sosyalist partisi, silahımız bilimsel sosyalizm» diye haykırıyor.

2 Filistin'li lider, İranlı yetkililer ile Güney Lübnan sorununu görüşecek

● İSRAİL UÇAKLARI KUZEY LÜBNAN'A KADAR UZANDI

Beyrut (A.A.) — İki Filistinli askeri lider, İran Devrim Hükümeti yetkilileri ile Güney Lübnan'daki durumu görüşmek üzere Beyrut'tan Tahran'a gitti.

Filistin kaynakları, iki liderden birinin Yaser Arafat'ın Fetih Grubu Merkez Komite üyesi Ebu Cihat, diğerinin ise Askeri Harekât Şefi Ebul Halid olduğunu bildirdi. İran'ın, bölgedeki nüfusun çoğunluğunun Şii olması nedeniyle Güney Lübnan'daki duruma büyük önem verdiği kaydediliyor. İsrail'in bu bölgedeki Filistin kamplarına yaptığı saldırılar dolayısıyla onbinlerce sivil, evlerini terketmişlerdi.

Öte yandan Beyrut Radyosu, İsrail uçaklarının Kuzey Lübnan'da Trablusşam kenti yakınlarında bulunan Filistin kampları üzerinde uçtuklarını bildirdi.

Lübnan uçaksavar bataryalarının ateş açmalarından sonra, İsrail uçakları, Beyrut üzerinden geçerek güneye yöneldiler.

Vietnam, Yugoslavya'yı kınadı

Dış Haberler Servisi — Vietnam gazetelerinden Kuan Koing Den Dan, Yugoslav basını tarafından yürütülen anti-Vietnam kampanyayı kınadı. Gazetede yayınlanan bir yorumda, Burma ve diğer Yugoslav gazetelerinde çıkan haberlerin, Pekin ve Washington tarafından öne sürülen yalanlarla dolu olmasına dikkat çekildi.

Çin, şimdi de Butan'a göz dikti

Dış Haberler Servisi — Vietnam, Kamboçya ve Laos'tan sonra, Çin yönetimi şimdi de küçük bir krallık olan komşu Butan'ın topraklarına göz dikti.

İndian Express gazetesi, Eylül ayı içerisinde bazı Çinlilerin Butan sınırını birçok kez geçmeleri üzerine Butan ve Hindistan'ın Çin Hükümetine gönderdikleri protesto karşısında Çin yönetiminin, sınırı geçenlerin çoban olabileceğini ileri sürdüğünü, ancak daha sonra, Butan, bunların sınır saptama uzmanları olduğunun anlaşıldığını yazıyor.

Gazete daha sonra, Çin'in bu bölgeyi öteden beri kendi toprakları saydığını natırlatıyor.

Hindistan'da Brahmaputra nehri taştı binlerce kişi evsiz kaldı

Yeni Delhi (THA) — Hindistan'ın kuzey doğusundaki Brahmaputra Nehri'nin taştığı ve sel sularına kapılarak boğulanların sayısının 13'ü aştığı bildirildi.

Özellikle Assam eyaletini etkisi altına alan sel sularının bir milyon kişinin evine zarar verdiği belirtilmektedir. Bölge yetkilileri bir çok kişinin evlerini bırakarak kaçtıklarını ve bunlar için kurtarma ekipleri tarafından özel çadırlar yapıldığını haber verdiler. Bu yetkililere göre felaket bölgesine sevkedilen askeri helikopterler ve motorlu tekneler selsularından kaçmak için evlerinin damları ve ağaç tepelerine sığınan 50 binden fazla kişiyi kurtardı.

İlgili makamlar şimdiki halde meydana gelen zararın hesaplanamadığı ve bu yolda bir nesabın ancak sel suları çekildikten sonra yapılabileceğini ifade ettiler.

Dünya turu

■ **BAĞDAT**'ta yayınlanan Al Tavra gazetesi, Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin'in oybirliğiyle Pan-Arp Sosyalist Baas Partisinin Genel Sekreter Yardımcılığına seçildiğini açıkladı.

■ 30. **BİRLEŞMİŞ** Milletler Göçmen Komisyonu Yönetim Kurulu Toplantısına katılmak üzere Cenevre'ye gelen Etiyopya heyeti başkanı Hable Marım Seyum, Afrika boynuzundaki göçmen sorununun temelinde Somali'nin yayılmacı politikasının yattığını söyledi.

Sovyetler Birliği - Çin ilişkilerinin normalleştirilmesi amacı ile resmi görüşmelere gelecek hafta başlamak konusunda tarafların anlaştığı açıklandı. TASS ajansının verdiği habere göre, yapılan hazırlık toplantısında ilerleme kaydedildi ve resmi görüşmelerin gelecek hafta içinde başlamasına karar verildi.

■ **BOLİVYA** Devlet Başkanı Walter Guevara Arze, hükümetteki üç bakanlıkta değişiklik yaptı ve ayrıca yeni bir bakanı hükümete aldı.

■ **GÜNEY** Kore'de muhalefete mensup milletvekilleri, dün toptan parlamenterlik görevlerinden istifa ettiklerini açıkladılar.

■ **İSVEÇ**'te Başbakan Faelldin Hükümeti açıklandı. Sağ koalisyon, nükleer enerji konusunda karar almayı önümüzdeki yıl Mart ayında yapılacak referanduma kadar erteledi.

Brezilya mucizesi... bir yıl içinde 14. devalüasyon

● **BREZİLYA** Hükümeti para birimi Kruzeiro'yu bu yılın başından bu yana 14. kez devalüe etti ve Kruzeiro'nun değeri, dolara oranla son kez % 2 oranında düşürüldü. Son operasyonla birlikte, paranın değeri yılın başından bu yana dolara göre % 45 oranında düşürülmüş oluyor. Son devalüasyondan sonra bir dolar için 30.34 Kruzeiro ödenecek.

SANAT... EDEBİYAT... KÜLTÜR...

Sanat ve kültürün demokratikleşmesinde önemli bir adım

İstanbul Sanat Bayramı yarın başlıyor

● İstanbul Bayram Tertip Komitesi Başkanı Prof. Orhan Şahinler.

● BAYRAMDA YER ALAN SANAT ETKİNLİKLERİ, İŞÇİ VE EMEKÇİLERİN OTURDUĞU SEMTLERİ DE KAPSIYOR

● BAYRAMLA İLGİLİ OLARAK «TÜRKİYE'DE SANAT EĞİTİMİ ADLI ULUSLARARASI BİR SEMPOZYUM DÜZENLENDİ

İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'nin düzenlediği İstanbul Sanat Bayramı, yarın İstanbul Belediye Şehir Tiyatroları Gezici Tiyatrosu'nun, Küçükçekmece'de saat 13.00'de sergileyeceği oyunla açılıyor. 26 Ekim tarihine kadar sürecek olan bayramın içeriği ve programı konusunda bir basın toplantısı düzenleyen Akademi Rektörü ve İstanbul Bayramı Tertip Komitesi Başkanı Prof. Orhan Şahinler, iki yıl önce düzenlenmeye başlanan bu bayramın ülkemizdeki sanat yaşamına canlılık getirmesinin, sanat kurumları arasında uyumlu ve etkin bir işbirliğini sağlamasının önemini vurgulayarak, «Bu bayramın iki yıl sonra yinelenmesi, bu önemli girişime süreklilik kazandırmıştır» dedi. Bu sanat bayramlarındaki etkinliklerin her defasında ayrı bir konu üzerinde yoğunlaşacağını ifade eden Şahinler, bu yılki 2. Bayramın konusunun «Sanatta Eğitim» olduğunu açıkladı. Sanatta eğitimin özellikle ülkemiz açısından önemine değinen Şahinler, bu konuyla ilgili olarak bir de uluslararası bir sempozyumun düzenlendiğini belirtti. 22 Ekim Pazartesi günü Sinema TV Enstitüsü'nde Kültür Bakanı Ahmet Taner Kışlalı'nın da yapacağı bir konuşmayla açılacak ve 25 Ekim'e kadar sürecek olan sempozyumda, uluslararası sanat ve sanat eğitimi otoritelerinin, sanat eğitimiyle ilgili çeşitli sorunları ele alacaklarına değinen Prof. Şahinler, daha sonra konuşasını şöyle sürdürdü:

● SEMPOZYUM 4 GÜN SÜRECEK

Türkiye'de Sanat Eğitimi konulu sempozyum, Türk sanatının sorunlarını bilimsel tartışmalarla ortaya koymak, çağdaş gelişim içinde sanatın işlevini ve gerekliliğini saptamak amacını taşımaktadır. Bu arada, ülkemizde sanat eğitimi ve uygulaması konusunda görüş, yöntem ve önerileri de saptamak istiyoruz. Dört gün sürecek olan sempozyumun genelde sanat eğitimi yapan kurumların öğretim ve eğitime yönelik kurumsal ve pratik sorunlarının ayrıntılarıyla saptanmasına yardımcı olacağı umudundayız.

● SANAT PARKI AÇILMASI DÜŞÜNÜLÜYOR

İstanbul Sanat Bayramı 1979 kapsamı içinde yer alan etkinlikler arasında sergiler de önemli bir yer tutmaktadır. Hemen belirtelim ki, İstanbul Sanat Bayramı 79 kapsamına alınan sergiler, gerek nicelik, gerekse niteliki yönünden Türkiye'de bugüne değin gerçekleştirilen en büyük sergi örgütlenmesidir. Bayram süresinde 44 sergi açılacaktır. Sergiler, Sanat Bayramı'mızın bu yılki ana düşüncesi olan eğitim sorununa koşut olarak düzenlenmiştir. Amaç, geniş halk yığınlarının, özellikle görsel sanatlara ilgi duymasını sağlamak, halkın sanatsal eğitimine katkıda bulunmak ve sanat etkinliklerine katılmalarını sağlamaktır.

Sergilerin ve gösterilerin düzenlenmesinde, özellikle çevre belediyelerin yakın ilgisini gördüğümüzü de belirtmek isterim. Sanat Bayramı 1979'un İstanbul kent merkeziyle sınırlı kalmamasında, etkinliklerin daha geniş bir çevreye yayılmasını sağlamada özellikle Boğazlar ve Marmara Bölgesi Belediyeler Birliğinin büyük katkıları olmuştur. Amacımız, İstanbul Sanat Bayramı'nı mutlu bir azınlığın izlediği dar ve sınırlı bir seçkinler şenliği olmaktan çıkarmak ve bu etkinlikleri büyük halk yığınlarıyla paylaşarak, sanat bayramını gerçek bir halk şenliği'ne dönüştürmektir. Halkımızın yığınsal olarak katılıp sahip çıkmadığı bir kültür ve sanat etkinliğinin anlamlı ve yapıcı bir etkinlik olmayacağına inanıyoruz. Bu yüzden Türk basınının, halkımızın kültürel etkinliklere geniş boyutlarda katılmasını, bu etkinliklerle bütünleşmesini sağlamada bize yardımcı olacağını umuyoruz.»

Daha sonra çeşitli soruları yanıtlayan Prof. Şahinler yine Devlet Güzel Sanatlar Akademesi'nin girişimiyle Akademi Binası ile Dolmabahçe arasındaki alanda bir «Sanat Parkı» oluşturulmasının İstanbul Belediyesince olumlu karşılandığını açıkladı. Bu parkta, her türden sanat dalında, özellikle henüz halkla bütünleşememiş plastik sanat dallarında çalışmaların yer alacağını ifade eden Şahinler, Sanat Parkıyla ilgili olarak Akademi uzmanları tarafından hazırlanmış bir maketi toplantıda yer alan basın mensuplarına tanıttı. Sanat Parkıyla ilgili çalışmaların düşünce aşamasından plan aşamasına gelmesinin sevindirici bir olay olduğunu da belirten Şahinler, Bundan böyle bu sanat parkının yaşama geçirilmesi konusunda ağırlığın İstanbul Belediyesine ait olduğunu ifade etti.

● HALKA AÇIK ETKİNLİKLER

26 Ekime kadar sürecek olan İstanbul Sanat Bayramı, gerçekten ülkemizde, özellikle plastik sanatlar gibi halkın henüz yeterince ilgile nemediği sanat dallarındaki etkinlikleri bizzat halkın ayağına götürmesi yönünden yeterli olmasa da, çok önemli bir adım olarak nitelendiriliyor. Tertip Komitesi yetkilileri bu konuda şunları söylüyorlar: «Milyonlarca emekçinin yaşadığı bir Bayrampaşa'da, Küçükköy'de, Güngören'de ve Pendik, Kartal gibi işçi semtlerinde sergiler ve gezici tiyatrolar etkinliklerini sürdürecekler. Ülkemizde böylesi bir sanat bayramı belki de ilk kez olmaktadır. Bu nedenle bu bayramın, özellikle bu açıdan çok önemli olduğunu varsayıyoruz. Eksikliklerimiz mutlaka olacaktır. Ancak bu adım, bir başlangıçdır. Mutlaka gelişecek ve sanatı halkımızın yüreğine, kafasına ve ellerine götürecektir.» İstanbul Sanat Bayramının, halk ve sanat çevrelerinde yoğun bir ilgi göreceği tahmin ediliyor.

Hint Sineması ve sosyal gerçek

Bağımsızlığın kazanılmasından sonra Hint sinematografisinde toplumsal tepki motifleri güçlendi. Rejisör H. Abbas ve B. Roy, birçok filmde işçi ve köylüyü ilk kez geniş planda işlediler. H. Abbas, B. Roy ve rejisörlerden Mehbub Ç. Anand, M. Kaul ve diğerlerinin en iyi filmlerinde, gerici dinsel gelenek ve önyargıları kapitalist ve feodal sömürüye karşı verilen savaşım ve yeni insanın eğitilmesi sorunuyla yakından ilgili olarak Hint halkının değişik katmanlarının toplumsal bilincinin yükselmesi süreci yansıtıldı.

1950'lerin ikinci yarısına doğru, sinemaya Kalkuta'lı rejisörlerden S. Rey, R. Ghatak ve M. Sen'in gelmesiyle, Hint sinemasının fikirsel - estetik yenilenme süreci başladı. Bu rejisörlerin gerçekçi Sovyet sinema sanatının ve İtalyan neorealizminin hissedilir etkilerini taşıyan ilk filmleri, Hint sinemasındaki demokratik eğilimlerin kanıtı oldular.

1960'larda, ülkede toplumsal - politik güçlerin ayrışması ve kutuplaşmasıyla keskinleşen politik savaşım döneminde, ilerici Hint sinemasının öncüleri, emekçi katmanların hoşnutsuzluğunu yansıtan yapıtlar yaratmayı başarabildiler. M. Sen'in «Bhuvan Şom»u ve onu izleyen «Karşılıklı Konuşma», «Kalkuta - 71», «Er» ve «Koro» dörtlüsünün oluşturduğu filmlerde yansıtılan politik yaşamın ve devlet mekanizmasının demokratikleştirilmesi çağrıları, sosyal - ekonomik eşitsizliği protesto eden Hint öğrencisinde ve gençliğinde ilgi uyandırdı.

Diplomalı gençler arasındaki işsizlik sorunu, yalnızca yukarda sözü geçen dörtlüde değil, bu rejisörün diğer birçok filminde ve ölümünden sonra gösterilmeye başlanan P. Ghatak'ın son filminde, «Mantık, Tartışmalar ve Dedikodu»da da işlendi. Toplum içinde kendine yer bulamayan gençliğin yazgısına, ülkenin değişik evaletlerinde ve değişik ulusal dillerde yapılan birçok filmde de değinildi.

Sosyal içerikli konular sinemada gittikçe yaygınlık kazanıyor.

Hint toplumunda toplumsal çatışmaların hiç arkası kesilmiyor. Bunlar, sinemada değişik çizgiler kazanıyor. Olumlu baş kahraman (polis veya onun görevini yapan superman) ile kötü (Avrupalaştırılmış gangster veya kaçakçı) arasında süren yasa ve adalet uğrundaki savaşım, efsaneyi sanat filmlerinde, ahlâk kurallarına tam uygunluk içinde gösterilmektedir. Bu, yasal şiddettir. Şiddetin bir başka türü, toplumsal içerikli filmlerde gösteriliyor. Kent ve köyde kendi sosyo - ekonomik haklarını alma uğrunda emekçi katmanların verdikleri sınıf savaşımını gözardı edemeyen bazı konformist rejisörler, sınıf savaşımını çarpıtarak onu, önüne duran her şeyi parçalayan yıkıcı, kör bir güç olarak gösteriyorlar. Yaşamın kanıtladığı yapıcı herhangi bir başlangıçtan yoksun olduğundan, bu tür bir savaşım izleyicide sempati uyandırmıyor. Bu, daha büyük şiddet, kendini yıkma, öldürme uğrunda bir şiddettir. Umutsuzluğa düşen ve düşünme yeteneğini yitiren yaşlı köylü (Çoma), kendi kulübesini yakar (Çoma'nın Davulu, Rejisör B. Karant). Kiralayarak toprağı işleyen isyancı Romanna ve onu izleyen toprak ağları, çıkan yangının alevleri arasında ölürler (Kara Termit, Rejisör Devdas; Orman, Rejisör G. Karnad) filminin kahramanları kanlı katliamda teker teker ölürler.

Bu örnekler, Hint toplumundaki sınıf savaşımının bugünkü döneminin ne denli güç olduğunu gösteriyor. Şüphesiz, Hint işçi ve köylülerinin güç yaşamının 1970'lerin ikinci yarısında ekrana gerçek anlamda yansımaması rastlantı değildir. M. Sen'in son iki filminin (Köy hikayesi ve Paraşuram) kahramanları, varolan düzeni değiştirmeye olan inancını yitirmiş sınıflardışı köy ve kent elemanları oldular. Kente giden Paraşuram aynı ruh yapısı içinde olduğu H. Abbas'ın «Kent ve Hayaller» filmindeki kahramanların tersine, kentte ne iş, ne ev bulabilir; ne de diğer insanlardan bir yardım görür ve intihar ederek yaşamına son verir.

İlerici Hint sinema eleştirmenlerine göre, çağdaş Hint sinemasında izleyici toplumsal gerçeklerin dışına iten veya gerçekleri çarpıtarak veren sinematograf ile gerçek yaşamı dile getirmeye, barış, demokrasi ve toplumsal ilerleme fikirlerinin yayılmasına çaba gösteren sinematograf arasındaki çizgi gittikçe belirginleşmektedir.

İnsanlığın ortak dili: SANAT

● Sabri YÜCEL

DÜNYADA birbirinden ayrı çok çeşitli diller var. Her insan toplumu, duygu, düşünce ve arzularını kendi ulusal diliyle ifade ediyor. İlkel olsun, çağdaş olsun, insanı insan yapan baş öğelerden birisi, kuşku yok ki dildir. Ama insanların geçirdikleri tarihsel ve toplumsal evrimlerin birbirinden farklı olması ve daha başka nedenlerle, yeryüzünde çok sayıda dil oluşmuştur. İşin bir yönü böyle... Fakat gerçekten, dünyada tüm insanların hiçbir zaman «ortak bir dil»i olmamış mıdır? Yani Asyalı'sından, Amerikalı'sına, Afrikalı'sına; beyazından siyahına, sarısından kızılderilisine bütün dünya insanlığının anlaşabildiği bir ortak bir «dil» yok mudur?

ELBET, sözcüklere dayanan bir konuşma dilini kastetmiyorum bu sorularla. Böyle bir dil henüz yeryüzünde yok. Yapay olarak yaratılmaya çalışılan Esperanto'nun sonu ise malum. Ben bu sorularla daha başka bir dili anlatmak istiyorum.

SÖZÜ fazla uzatmamak için soruların yanıtını vereceğim.

BENCE, tüm dünya insanlığının ortak bir dili vardır. Hem de bu dil, binlerce yıldan beri konuşuluyor. Nedir öyleyse bu ortak dilin adı? Bu dilin adı, sanat'tır. Sanat dili, insanlığın biricik ortak dilidir. «Biraz iddialı bir saptayım değil mi» diyenler çıkabilir. Ama düşününce, hayır...

İNSANIN yarattığı bir yığın değer içinde en evrensel olanı, sanatsal değerlerdir. Düşünün bir kez... Sanatın hangi dalını alırsanız alın ele... Gerçek bir sanat ürününün karşısında insanda beliren duygu, düşünce, beğeni vb. bütün etkilenmeler aşağı yukarı aynıdır, diyebilirim. Örneğin, şahane bir mimari yapının görkemli estetiği karşısında hangi normal insan büyük bir coşkuya kapılmaz, hayrete düşmez ki...

BİR TARİHTE ünlü Efes'i gezerken vardım ben bu kanıya. O yıkılmış antik kentin parça bölük taş yığınları arasında nasıl da büyülenmiş, kendimden geçmiştim. Orada ister bir Çinli, ister bir Hintli, ister bir İngiliz, ister bir Alman, ister bir Fransız isterse bir Arap olsun, o muazzam mimari sanat kalıntıları karşısında inanıyorum ki, onlar da benden farklı düşünmeyecekler, benden farklı duygulanmayacaklardır. Ve bu yargım müzik, dans, resim, heykel, şiir, tiyatro, sinema vb. sanat kolları içinde aynı oranda geçerlidir.

TEK KOŞUL, yeter ki üstün bir sanat özelliğine haiz olsun karşımızdaki yapıt... Sizce, ilkel insanın, binbir emek ve özenle, büyük bir inanç ve gururla yarattığı rengarenk Totemle, Leonarda Da Vinci'nin Monna Lisa'sı arasında olağanüstü farklılık var mıdır? Zaman, zekâ, yetenek ve teknik evrim sonucu doğan farkı demiyorum. Bu bakımdan elbette ki önemli farklılıkların olduğu bir gerçek... Ama ben, sanatsal değer bakımından her iki şaheserin karşısında secdeye varıyorum. Her ikisi karşısında da aynı doyulmaz hazzı tadıyorum. Yine ben, büyük sanat dehası Motzart'ın hüzünlü bir ezgisiyle hüzünlenebildiğim gibi, bir Afrika yerlisinin neşeli tamtam'ıyla neşelenebiliyorum.

UYGARLIK ve kültür bakımından sanatsal yapıtların nitelikçe değişime uğramaları ve çağsal bakımdan değişiklik göstermeleri, olağan bir sonuçtur. Bu bakımdan ve ne açıdan olursa olsun sanat yaratımları, sanat yapıtları, insanların ortak duygularını, ortak düşüncelerini, ortak imgelerini ve ortak özlemlerini dile getirmektedir. Bu nedenle de, yüce bir sanat yapıtının insanın kafasında ve yüreğinde yarattığı hayranlığın, insanda uyandırdığı duygu ve düşüncenin dünyanın her yöresinde birbirine eşdeğer düzeyde olduğuna inanıyorum.

Sanat, çağlar ötesinden gelen ve yine çağlar ötesine uzanan insanlararası bir mesajdır. İşte bu yüzdendir ki, tüm insanlığın tek ortak dilidir. **sanat.**

SANAT DÜNYASINDAN HABERLER

İFSAK İZMİT'TE BİR FOTOĞRAF SERGİSİ AÇIYOR

Kısa adı İFSAK olan, İstanbul Fotoğraf ve Sinema Amatörleri Derneği, üyelerinin yapıtlarından oluşan bir sergi, 15 Eylül Pazartesi (yarın) İzmit'de Makine - Kimya Mühendisleri Odası'nda açılacak. «Güzel Günler Göreceğiz Çocuklar» adını taşıyan sergi, her gün saat 09.00 ile 18.00 arasında izlenebilecek. Sergide yapıtları yer alan sanatçılar şunlar: Kâmil Dürüst, Ömer Bosnal, Sadkı Güçlüol, Yılmaz Kaini, Alp Baray, Mehmet Bayhan, Ferit Kutman, Mehmet Erkan, Ahmet Gezgin, Muhsin Altuncuoğlu, Turgay Uykusuz, Yener Oruç, Kayhan Tuncay, Nurettin Soydan, İslâm Doğan, Necdet Araz, Lütfü Özgünaydın, Cengiz Akduman, İbrahim Akyürek, İrfan Sevinç, Doğan Batur ve Özhan Özdil.

DOSTLAR-HASAT YENİ ÜYE KAMPANYASI AÇILIYOR

Üç yıl önce kurulan, Dostlar Tiyatrosu'nun tiyatro alanında yaptığını dansta, müzikte, resimde, edebiyatta, yani tüm sanat dallarında yapma uğraşı veren Dostlar - Hasad yeni üye kampanyası açıyor. Dernek, günümüz sanatından tüm emekçilerin, ilerici kitlelerin sanatını anlıyor ve kaynağını halkdan alıyor. Geleceğin sahibi olan işçi sınıfının sanatına katkıda bulunmak için yola çıkarken, geçmiş mirası da değerlendirip, onu işçi sınıfının süzgecinden geçirip, çağımıza iletmeye çalışıyor.

Şimdiye dek, Spor ve Sergi Sarayında, Açık Hava Tiyatrosunda, sendikaların, partilerin, demokratik kitle örgütlerinin düzenlediği gecelerde izlediğimiz HASAD, daha çok dans alanında ürün verdi. Halk oyunlarından yararlanarak, onları aslına sadık kalarak oynamanın, öğrenmenin yanısıra yeni dans lar üreterek, işçi sınıfının da vasını savunmaya ve Türkiye'de ki özü bize ait— çağdaş dans alanındaki boşluğu doldurmaya çabalıyor. HASAD'ın ürettiği çağdaş danslardan olan 1 Mayıs Halayı'nda «Hayatı üreten işçi sınıfıdır, hayatı en güzel biçimde yaşamak da onun hakkıdır» ve Savaş Oyunu'nda «Savaşlar niye çıkar, kime yarar, barış nasıl gelir?» konuları işleniyor.

HASAD'a katılmak isteyenler, 20-21 Ekim tarihlerinde 11.00-18.00 arası ve 22 Ekim Pazartesi günü 17.00-20.00 Devekuşu Kabare Tiyatrosu'na başvuracaklar.

Ünlü Amerika'lı halk şarkıcısı Bill Crofut İstanbul'a geliyor

Amerika'nın ileri gelen halk şarkıcılarından Bill Crofut, Ekim ayında İstanbul'a gelerek bir konser verecek.

Şöhreti Amerika hudutlarını aşan Bill Crofut, aynı zamanda banjo ve gitar çalmaktadır. Crofut, halk şarkılarında olduğu gibi balad ve blues türünde de şarkılar söylemekte ve özellikle ünlü şairlerin eserlerini şarkıyla dile getirmekle tanınmaktadır. Hindistan'dan Romanya'ya kadar dünyanın birçok ülkelerinde başarılı konserler veren Bill Crofut, Bach ve Bartok gibi klasik eserlerini de gitar ve banjosuyla çalmaktadır.

Türkiye'ye ilk kez gelecek olan sanatçı, Dave Brubeck, Judy Collins, Pete Seeger ve İgor Kipnis gibi ünlü sanatçılarla beraber konserler vermiştir.

Bu çok yönlü sanatçının uğraşları arasında kitap yazmak da bulunuyor.

KOSTAS GAVRAS «KADIN IŞIĞI» FİLMİNİ ÇEKİYOR

● DAHA ÖNCE POLİTİK FİLMLER ÇEKEN YÖNETMEN İLK KEZ BİR AŞK SERÜVENİNİ İŞLİYOR

Çalışmalarını Fransa'da sürdüren ünlü Yunanlı yönetmen Kostas Gavras'ın son filmi olan «Kadın Işığı», umutsuz bir aşkı konu ediniyor. Bugüne dek, «Z», «İtiraf», «Sıkıyönetim», «Özel Tabur» gibi «politik» konulu filmler çeken yönetmen, 24 saat süren bir aşk serüvenini anlatan filmi için şöyle diyor: «Filmim sıradan bir aşk filmi olmayacak. Elbette siyasal bir film değil; ancak bir çift, toplumun küçük bir parçası olduğuna göre, onun özel yaşamı toplumsal yaşamdan ayrı düşünülemez» Filmin başrollerini Yves Montand ve Romy Schneider paylaşıyor.

ANGELOPULOS'UN SON FİLMİ «BÜYÜK İSKENDER»

● İKİ YILLIK HAZIRLIKLARDAN SONRA ÇEKİMİNE BAŞLANAN FİLMLE YÖNETMEN CANNES FİLM FESTİVALİ'NE KATILACAK

İstanbul'da yapılan Balkan Film Şenliği sırasında gösterilen «Avcılar» filmiyle Sinema Yazarları Derneği'nin özel ödülünü kazanan Yunanlı yönetmen Thodoros Angelopulos, iki yıllık hazırlıklardan sonra «Büyük İskender» adlı filmin çekimine başladı. Brehtçi sinemanın en önde gelen üstatlarından biri sayılan Angelopulos, bu filmde yeni bir biçim denemesi yapacağını açıkladı. Cannes Film Şenliğine katılması beklenen «Büyük İskender» filmi için «Yunanistan Sinema Merkezi» yönetmene 5 milyon drahmilik kredi açtı.

Milano Belediyesi Brecht haftası düzenledi

● Tiyatro tartışmaları arasında, Berliner Ensemble Tiyatrosu yönetmeni ve Brecht'in öğrencisi Manmerd Wekwerth'in sunduğu "Sosyalist düzende tiyatro - kapitalist düzende tiyatro" adlı bildiri büyük ilgi topladı

26 Eylül - 3 Ekim tarihleri arasında Milano Belediyesi tarafından bir Brecht haftası düzenlendi. Haftanın en önemli gösterileri, Berliner Ensemble Topluluğu tarafından sahnelenen «Puntila Ağa ile Uşağı Matti» ve Piccolo Teatre di Milano tarafından oynanan «Galileo Galilei» oyunları oldu. Ayrıca şarkıcı Milva'nın «Brecht No. 3 - Halklar arasında dostluk» dinletisi de olağanüstü başarılı oldu. Hafta boyunca düzenlenen tiyatro tartışmaları arasında, Berliner Ensemble Tiyatrosu yönetmeni ve Brecht'in öğrencisi Manmerd Wekwerth'in sunduğu «Sosyalist düzende tiyatro - Kapitalist düzende tiyatro» adlı bildiri büyük ilgi topladı.

Üç Bulgar yazarı

Georgi Dimitrof'u

anlatıyor

RÖPORTAJ:
Kerim KORCAN

Dimitrof'un silah arkadaşı Petir Dimitrof Rudar anlatıyor

Kerim Korcan 1976 - 1979 yıllarında iki ay kadar süren, uzun geziler yaptı Bulgaristan'da. Sofya Radyosu'nda konuştu şiirlerinden hikâyelerinden örnekler sundu. Köylere uğradı, şehirlere gitti, o ülkenin edebiyatını tanıdı, insanlarıyla tanıştı. Edebiyatımız hakkında onlara açıklamalarda bulundu. Candan sohbetler yaptı ki bunlar uzun bir yazı dizisine konu olabilir. Bir anlamda bu gezilerin ürünü olan, yazarın DİMİTROF GEÇİ-YOR adlı kitabı geçen yılın Ağustosundan beri (e) yayınlarınca basılıp okuyucuya sunulmuş bulunuyor. Kerim Korcan bu kitabı meydanagetirebilmek için, Bulgaristan'ın birçok yerini gezip dolaştığı gibi,konusuyla ilgili gördüğü kişilerle de konuştu. Bunların bazıları ta-rih sırasına göre: Yazar Petır Dimitrof Rudar, Şair Nikolay Hristozofve yazar Nedelço Gançovski'dir. Bulgaristan'ın çağdaş yazarlarıyla arkadaşımız Korcan'ın söyleşileri ni sunuyoruz.

Öğleden sonra saat 13 sularındaydı sanıyorum, Bulgar Yazarlar Birliği'nin danışmasına başvurup, Petır Dimitrof Rudar'ın gelip gelmediğini sorduk. Cevap olumsuzdu, henüz gelmediğini söylediler. **«Biraz beklememiz gerekecek herhalde»**, diye düşündük, oyalandık oralarda. Saat 13.30 da konuşmaya oturacaktık kendisiyle. Eh, neden saklayalım biraz da heyecanlıyız tabii. Rudar'la dünya görüşlerimiz bir, şu var ki dilimiz ayrı. Yani anlaşmak o kadar olmayacak. Tercüman - gazeteci Bahri İbrahimof'a teslimiz ikimiz de.

Rudar, Georgi Dimitrof'un savaş arkadaşlarından biriydi ve kendisinden çok öğreneceklerimiz vardı. Acılı bir devri kitaplardan okumakla, o devri olanca kanlı heyecanıyla yaşayanlardan dinlemek ayrı ayrı şeylerdi. Demem şu ki, biz biraz sonra bir sosyal mücadele kahramanıyla karşı karşıya olacaktık. Bu sebeple kendimizi şimdiden bahtiyar sayabilirdik.

Çok bekletmedi, Petır Dimitrof Rudar geldi. Yukarı çıkmadı da bizi önce aşağıdaki Bulgar Yazarlar Birliği lokaline çağırdı. Ben konuşmayı orada yapmayı teklif ediyor sanarak biraz tereddüt geçirdim. Hiç de öyle değilmiş. Açıkladı adam durumu:

O gece Georgi Dimitrof müzesinin 25'inci kuruluş yıldönümüydü. Bunu kutlamak gerekti. Bizim bu toplantıyı da izlememizi uygun bulmuştu yazar, lokalde davetlilerin gelmesini bekleyecektik birkaç dakika.

Ağır ağır indik aşağıya lokal, Yazarlar Birliği'nin alt katında caddeye bakan yüzü ve girişte yan tarafı tabandan tavana camlı koca mekan bir yerdi. Girdik içeriye dip tarafta bir köşeye oturduk. Lokal hayli kalabalıktı. Ağırdan konuşuluyordu yalnız. Kimse kimseyi rahatsız etmiyordu. İçecek bir şeyler istedik. Burada garsonluğu kısa etekli kızlar yapıyorlardı. Boyları uzun, yüzleri güzel, bakışları ciddi kızlar.

● ORHAN KEMAL'İ ANIYORUZ

Bir ara kayboldu Dimitrof Rudar. Her halde gecenin davetliyelerini bir an evvel sağlamaya çalışıyordu. Orada oturduk biz tercümanım Bahri İbrahimof'la. Uzun boylu, dağınık saçlı bir adam geldi. Uzattı kocaman elini elimi sıktı. Yüzünde dost bir anlatım vardı:

— «Siz Kerim Korcan arkadaşımız değil mi?» dedi.

Biraz şaşalamıştım:

— «Evet.» dedim.

Oturdu ve açıkladı:

— «Benim adım Hüseyin. Siz beni tanımazsınız ama, ben sizi tanırım.»

— «Memnun oldum, teşekkür ederim.»

— «Rahmetli Orhan Kemal benim kollarımda öldü Kerim arkadaş. Bu günmüş gibi gözlerimin önünde o acıklı olay.»

— «Bize o günleri yaşattığın için hem sevinçli hem de üzüntülüyüz Hüseyin arkadaş?»

— «Ne yaman adamdı değil mi Arkadaş Kerim Korcan? Az gelir edebiyatımıza böyleleri, bilmem siz ne düşünüyorsunuz?»

— «Hislerine, değerlendirmelerine canı yürekten katılıyorum Hüseyin arkadaş. Bana bunu açıklamak fırsatını verdiğin için de minnettarım.»

— «O sizden severek övgüyle bahsetmişti. Kerim Korcan üstünde durun, demişti. Cumhuriyet gazetesinde çıkan bir hikâyenizi göstererek. Şimdi size bunları aktarmak hem bir yoldaşlık hem de vicdan borcudur.»

— «Orhan Kemal kendinden sonra gelen yazarları yüreklendirmek ister bunu cömertçe yapardı. Kendisinin bu tavrını yanılmayacak bir kaç örnekle biliyorum. O bu yanıyla da büyük.»

Bir şey geldi durdu dü ğümlendi boğazıma. Hatıraların anaforundaydım şimdi. Bir an suskunluk oldu bu havada. Sonra toparladım kendimi. Acılı bir geçmiş, olanca ağırlığıyla gelip çökmüştü üstüme. Şu halde söylediklerim yetmezdi onun hakkında. Birkaç satır daha konuşmalıydım. Dedim ki sisli bir rüyada yaşıyormuş gibi:

—«Orhan Kemal'le daima sıcak bir dostluğumuz oldu Hüseyin, yani şöyle sıcak bir dostluk. Biraz uzaktan uzağa idi ama olsun, gene de saygıyla anılacak bir dostluktu. Onun Sofya'da sizin himmetinizle yeniden dipdiri karşıma çıkışı, gerçekten zor unutulur bir şey. Fikret Otyam'ın (e) yayınlarından çıkan Arkadaşım Orhan Kemal kitabını okudunuz mu?»

Son derece sevindi, memnun oldu soyadını bilmediğim Hüseyin ben böyle konuşunca. Petır Dimitrof Rudar gelince kalktı. Elini uzattı bana, tekrar uzun uzun konuşma imkânını bulup bulamayacağımızı sordu. Olumlu cevap verdim.

Yazık ki buluşamadık. Kimdi bu bir an yanıp sonra sönen, kaybolan Hüseyin?

Sofya'da rastlamadım ona bir daha. Yıllar sonra İstanbul'da Balkan Yazarları Kongresi'nde karşılaştık, konuştuk, hey gidi dünya!

● RUDAR'LA BAŞBAŞA

Sonra biz kalktık oradan. Bahri İbrahimof, Petır Dimitrof Rudar, birlikte yukarı çıktık. Daha konuşmaya başlamadan merak ediyordum. Neler dinleyecektim acaba Rudar'dan Georgi Dimitrof hakkında? Büyükçe bir holden geçtik. Sağda yeniden bir kapı açtık. İçeçe iki odaydı burası. Sanırım Bulgar Yazarlar Birliği üyeleriyle tanışmamız burada olmuştu. Rahatça, karşılıklı sıralanmış koltuklar, oturduk. Bahri İbrahimof, benim sol tarafımda yerini aldı. Ortada geniçce bir sehpa, Rudar'la karşı karşıyaydık şimdi. O altmışını çoktan geçmiş olmalı, yaşlılığın gençliğini yaşıyordu besbelli.

Petır Dimitrof Rudar'ın üstünüzdeki ilk tesiri candan ve sıcacık. Yüzünde çocuksu bir anlatım var. Arlak gözlerinde iyilikle dolu yüreğinin ışığını sunuyor size. Yanaklarında belli belirsiz canlı bir kırmızılık. Dostlarınızın arasına böyle birinin katmanın kıvancını duyuyorsunuz içinizde. Konuşmayı ben başlatacağım besbelli. Bunu hatırlayarak böyle bir yokluyorum kendimi. En uygun girişi nasıl ve nerden yapacağımı alelacele kestirmeye çalışıyorum.

Belki de hayatımda ilk defa konuşacaktım dilimi bilmeyen birisiyle. Ya da, bu kadar etraflı olanı ilk defa yapacaktım. Gerçi bir aracı nakledecek, çevirecek Bul-Beri taraftan, biraz rengini garcaya. Kolay bir iş değil bu ve siz doğrudan doğruya bir tesir yaratmak şansından da peşin peşin yoksunsunuz. ve havasını kaybederek geçecek anlattıklarınız karşınızdakine. Ama, tercümanınız çevirisini yaparken, siz yeni hazırlığın içine girebilirsiniz ki, bu da yabana atılmaz bir avantaj sayılabilir.

— «Bize böyle bir konuşma fırsatı verdiği için arkadaş Petir Dimitrof Rudar'a candan teşekkürlerimi sunarım» diyerek giriştim **«İlgisi, vaktinin bir kısmını bize ayırması, gerçekten takdire değer bir jesttir.»**

● ÖNCE BEN DİLEĞİMİ AÇIKLIYORUM

Tercümanım eliyle işaret etti. Cümleler üstüste yığılmadan çevirmek istiyordu. Durdum, bekledim. O çevirisini yapınca, daha bir dostça açıldı Rudar'ın yüzü, daha bir sevimli oldu. Şimdi beni dikkatle dinleme ye hazırdı. Daha bir güvenli olarak sürdürdüm ben de konuşmamı, devamla dedim ki:

— «Hemen de yirmi gündür ülkenizde bulunuyorum değerli arkadaş Rudar. Sizin, Georgi Dimitrof'un savaş arkadaşlarından biri olduğunuzu yazık ki buraya gelince öğrendim. Bu bakımdan buluşmamıza derin bir mânâ ve büyük bir önem vermekteyim.»

Çeviri yapılırken biran durdum, sonra devam ettim:

— «Arkadaş Rudar, başarabilirsem Georgi Dimitrof hakkında birkaç satır da ben yazmak isterim. Nasıl bir sonuç alırım böyle bir işe girişmekle, onu şimdiden kestiremem. Ayrıca herhangi bir konuyu yazıp bitirmeden, o konu hakkında konuşmak da benim uyguladığım yöntemlerden değildir. Son noktayı koymadan yazdığım şeyi tartışmak da hızımı keser benim, bunu da biliyorum.»

Hem tercümanı dinliyor, hem de derinlemesine beni süzüyordu Rudar, sürdürdüm:

— «Ama, Dimitrof'un portresini çizmeye gelince işler bir hayli değişiyordu. Az hatayla bu işin içinden çıkmak zorundaydım. O halde çalışmalarımı gizli tutamazdım. Bu beni danışmadan, dayanaktan yoksun bırakırdı. Eninde sonunda gerçek bir kişiydi işleyeceğim. Onun söylemediğini ona söyletemez, onun yapmadığını ona yaptıramazdım. İstediğim çizgiyi ve seviyeyi tutturamasam bile, elbette büyük bir savaşçıya saygımı belirtecek üç beş satır yazmakla da teselli bulabilirdim. Bu da insanca bir jest olurdu. Ama, daha ötelere gitmek niyetin deysem çalışmalarımı gerçekten gizli tutamazdım.

Şöyle geriye bir dönüp baktığımda, aşağıdan kırk senedir Georgi Dimitrof'la ilgilendiğimi kesinlikle söyleyebilirim. O savaşçı kişiliği ile ülkesinin sınırlarından taşmış, insanlığa mal olmuş en der kavga adamlarındandır. Bulgar olarak da önemlidir Georgi Dimitrof, enternasyonalist olarak da. Ben her iki yönüne de ilgi duydum, saygı duydum. Onun enternasyonalizmi insanlar arasındaki kardeşliği bir masal olmaktan çıkarıyor, gerçek anlamıyla hayata, gönüllere yerleştiriyordu. Arkadaş Rudar, daha fazla uzatmak istemiyorum. Deşmek istediğim şeyi anladınız sanırım. Dev savaşçılar geçmiş dünyamızdan, onların hatırasını sistlerin sarmasına izin vermeyelim.»

Tercümanımı bir hayli yordum. Ama, emeğim boşa gitmedi sanırım. Daha bir kardeşçe aydınlandı Petır Dimitrof Rudar'ın yüzü. Belli ki bir noktada birleşiyor, anlaşıyorduk. Onu bilemem, şurası kesin ki ben ilk defa yurdumun sınırlarından dışarıya çıkıyor ve bir Bulgar yazarla müştereken ilgi duyduğumuz bir konuda konuşuyordum.

● RUDAR, DİMİTROF'U ANLATIYOR

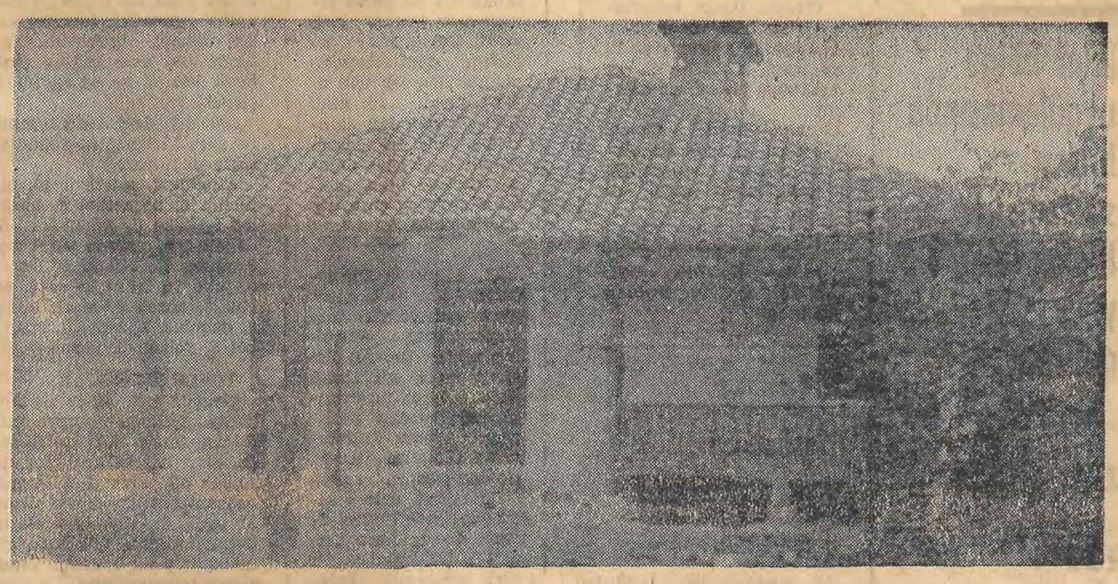
Rudar şöylece cevaplamaya başladı sorularımı, daha doğrusu Georgi Dimitrof konusunu aydınlatma ya girişti:

— «Ben önce Georgi Dimitrof'un portresini çizerek söze başlayacağım» dedi. **«Onun renkli kişiliğini arkadaş Kerim Korcan'a anlata bilmek için, sanırım en akla uygun olanı budur. Bilinenleri, görünenleri tekrar yapınca. Biraz tuhaf bulmaetmiş de olmayacağım böyle dınız mı konuya buradan girişimi? Belirtmek istediğim şudur her şeyden önce.»**

Şimdi bakışlarını çok derinlere salıyordu:

— «Belirtmek istediğim şudur her şeyden önce» diye sürdürdü «Georgi Dimitrof'un, heykelleri yapıldı, Georgi Dimitrof'un tabloları yapıldı, Georgi Dimitrof'un resimleri çekildi binlerce. İnanın arkadaş Kerim Korcan, bunların hiçbiri onun gerçek erkek güzelliğini, büyük çekici kuvvetini veremedi. Onun kendisine has, eşsiz, çarpıcı bir görünüşü vardı.»

Yarın:
Dimitrof'un portresi

● Georgi Dimitrof'un doğduğu köy evi

İLAN
Bakırköy 2. Asliye Hukuk Hâkimliğinden

Dosya No: 1978/157

Davacı Nuri Dilek tarafından davalılar Kerim Erkan Vs. aleyhlerine ikame olunan tazminat davasının yapılan duruşmasında:

Bakırköy, Esenler, Mimarsinan Mahallesi, 15. Sokak No: 15 adresinde mukim davalı Kerim Erkan'a dava arzuhali tebliğ edilememiş ve yaptırılan zabıta tahkikatında da davalının adresi meçhul bulunmuş olduğundan adı geçen davalıya bu defa ilânen tebligat yapılmasına karar verilmiş olup, bu hususdaki duruşma 30/11/1979 günü saat 11.e bırakılmıştır.

İşbu ilân davalı Kerim Erkan'a dava arzuhalinin ve tebligatın tebliği yerine kaim olmak üzere ilân olunur.

(Basın: 7530 — 2510)

tırmık
AYDIN ENGİN

Seçim yasağına girmiyen bir Tırmık

Bugünkü yazının başlığını biz koymadık. Yazılışlerinden söylediler. Aynen başlıktaki gibi hem:

— Seçim yasağına girmeyen bir Tırmık istiyoruz bugün... dediler.

Yasaklara pek öyle boynumuz kıldan ince değil ama, bir gazetede yazılışleri ne derse o olur. Yani Yazılışlerinden gelen **«talimat»**lara boynumuz kıldan ince... dedik ve **«seçim yasağına girmeyen bir Tırmık»** için bizim emektar daktilonun başına çöktük.

Çöktük ama üstümüze de bir karabasan çöktü.

— Bugün anamızın ak südü kadar helal oylarımızı gidip sandığa atacağız. İstanbul'da işçi sınıfının bağımsız politikasını yığınların önünde savunan Bakiye Berta Onger'e oy vereceğiz... desek seçim yasağına girecek.

Vazgeçtik bunu demekten. Başka bir cümle kurduk:

— Bu seçim kampanyasında eylem birliği yönünde «küçük ama büyük» bir adım atıldı. TSİP'li sosyalist arkadaşlarımızla, DDKD'li Kürt sosyalisti ve demokratı arkadaşlarımızla miting alanlarından oy sandıklarının başına kadar (bu defalık tam oraya kadar) uzanan bir eylem birliği gerçekleşti. Seçime girilen illerden özellikle Manisa, Aydın, Muğla, Çanakkale'de sosyalist adaylar şimdi daha bir güçlü, sosyalizmin gür sesi daha bir yüksek, ulusal demokratik güçlerin bayrağı şimdi daha bir yücelerde dalgalanıyor... desek bu da bal gibi seçim yasağına giriyor. Çaresiz bunu da diyemiyoruz.

— Edirne ve Ağrı'da Erdal Kalkan ve Naci Kutlay, yurtsever iki CHP'li aday olarak salt oy desteği değil, onur da kazandılar. İşçi sınıfıyla, emekçilerle, köylülerle omuzdaşlık etmenin haklı onurunu kazandılar... desek büsbütün kötü. Hem seçim yasağına filan girecek bal gibi. Hem de CHP Genel Merkezindeki tüm **«Genel Başkanları»** kızdıracağız. (Yani Genel Başkan **Bülent Ecevit'i, Kadın Kolları** Genel Başkanı **Güler Gürpınar'ı,** Köylü Derneği **Genel Başkanı Rahşan Ecevit'i).**

Dün Sultanahmet'teki **«Büyük Seçim Mitingi»**nden söz etsek. Örneğin:

— Sultanahmet Alanı dün niceliğiyle ve niteliğiyle Kurtuluş Savaşı öncesindeki günleri yaşadı. 15 Mayıs 1919'da emperyalist işgale başkaldırı'nın bayrağını güngörmüş, devran yaşamış Sultanahmet Alanın'da yükselten namuslu ve yiğit İstanbul emekçileri, dün de sosyalizmin bayrağını yücelere çıkardılar, işçi sınıfının bağımsız politikasını somutlayan belgilerle Sultanahmet Alanı'nın «ak» adını daha da ak ettiler... diye bir paragrafa başlasak gene aynı sorun dikilecek karşımıza. Seçim yasaklarını ihlâl etmiş olacağız.

Doğrudan seçmenlere seslenmeye yönelsek:

— Seçmen yurttaşlar, bu seçimleri boykot etmeye kalkışan abuk sabuk ve sapık grupların, grupçukların maskesini sandık başlarına atabildiğine akın ederek indirin. Unutmayın ki bu seçimlerde ilericilerin kullanmadığı her oy, faşist parti için kullanılmış iki oy demektir. Böyle bir utanç kişiye ömür boyu yeteceği gibi çocuklarına, torunlarına da miras kalır. Eh böyle bir miras devralan çoluk, çocuk, torun da arkanızdan epey «rahmet» okur...

I-ıh... Bir bilene sorduk öğrendik ki bu da seçim yasaklarına giriyormuş. Kaldı ki bizce de böyle bir vurgulama gereksiz. Halkımızın devrimci uyanıklığına güvenmek yeterli.

Peki:

— Arkadaşlar, kardeşler, haydi seçim kampanyasını bu kez de oylarımızla taçlandıralım. Oylarımızla Bakiye Berta Onger'e Senatonun yolunu açalım, desek olur mu?.. dememize kalmadı **«olmaz»** yanıtı geldi daktilomuza çarptı.

Bir deneme daha yapmaya davrandık ama bu kez bizim emektar daktilo su koyverdi:

— Ben sade suya tirit şeyler yazmam. Yasak masak da anlamam yazacaksan adam gibi yaz, yazmayacaksan çek git... diye bize posta koydu.

• • •

Anlaşıldı. Biz bugün seçim yasağına girmeyen bir Tırmık yazmayı beceremeyeceğiz, deyip bugünlük, Tırmık yazmaktan vazgeçtik. Yarın **«seçim yasağına giren»** bir Tırmık yazarız. Bugünlük bize müsaade.

Daktilonun öğüdünü tutuyor ve çekip gidiyoruz.

Nereye mi?

Bugün (Cumartesi) mitinge gidiyoruz. Sultanahmet Alanı'na...

Yarın da (Pazar) oy sandığına gidiyoruz. Oyumuzu **Bakiye Berta Onger'e** vermeye...

KISA.. KISA..

● BANDIRMA'DA KOOPERATİFÇİLİK HAREKETİ GELİŞİYOR.

BANDIRMA — 182 ortaklı Yeşilçomutu Köyü Kooperatifi'nin çalışmalarını örnek alan Yeşildere köylüleri de köy kalkındırma kooperatifi kurma çalışmalarını sürdürüyor. İlk etapta 58-60 üyeye ulaşan kooperatif tarımsal ürünlerin aracısız değerlendirilmesinin yanısıra, hayvansal ürünlerin ve orman ürünlerinin de pazarlamasını yapacak. Tarımsal ürünlerin değerlendirilmesi için ilk planda salça fabrikasının kurulmasının düşünüldüğü de gelen haberler arasında.

● 130 LİRALIK YAN ÖDEMELERİ BAŞBAKAN'A POSTALADILAR.

SELENDİ — Sözde artırılan yan ödemelerden ellerine sadece 130 lira geçen öğretmenler, Selendi'de bu gülünç artışı protesto ederek Başbakan'a postaladılar. Selendi PTT'si önünde uzun kuyruk oluşturarak 130'ar liralarını Başbakan'a gönderen öğretmenler: «Bunca hayat pahalılığına karşın biz öğretmenlere verilen 130 liralık artışı gülünç buluyoruz. Bu, öğretmenle alay etmektir. Onun için bu paraları Başbakan'a yolluyoruz. Halkın, biz eğitim emekçilerinin içinde yaşadığı hayat pahalılığını yaratanları ve buna seyirci kalanları protesto ediyoruz» dediler.

● KÖY-DER'E YER VEREN BİNA SAHİBİ TEHDİT EDİLİYOR.

SEFERİHİSAR — Seferihisar'ın Bademler Köyü'nde KÖY-DER Şubesinin bulunduğu binanın sahibi imzasız mektuplarla tehdit ediliyor. Mektuplarda «bir gece binayı havaya uçuracağız KÖY-DER'i binanızdan çabuk kaldırtın» deniliyor.

● ÖĞRENCİ YURTLARININ OTELLEŞTİRİLDİĞİ ÖNESÜRÜLDÜ.

ESKİŞEHİR — Öğrenim kurumları ve öğrenci yurtlarındaki yeni düzenlemelerin öğrencilerin gereksinimlerini karşılamaktan uzak olduğu bildirildi. Yurtlarda kalan öğrencilerin beslenme, kültürel ve sportif alanlardaki gereksinimlerinin karşılanması konusunda hiç bir girişimde bulunulmadığı ve yurtların adeta otelleştirildiğinin yanı sıra, katı bir disiplin uygulamasına da girişildiği önesürüldü. Öğrencilerin yurtlar da olmadığı sıralarda polisler tarafından okul yöneticilerinin bile haberleri olmadan dolapların kilitleri kırılarak arandığını bildiren öğrenciler birçok ilerici nitelikli kitap ve derginin alındığını söylediler.

● ESKİŞEHİR KAPALI CEZAEVİ'NDE ÇAĞDIŞI YÖNETİM.

ESKİŞEHİR — Eskişehir Kapalı Cezaevi'nde ilerici tutuklu ve hükümlülere ağır baskılar uygulandığı bildirildi. Başta sağlık sorunu olmak üzere tüm sorunların kulak ardı edildiğini bildiren tutuklu ve hükümlüler, 5-10 kişilik koğuşlara 20 kişiden faz la adam alındığını ve bu kişilerin yemek ve içmek gibi tüm gereksinimlerinin burada karşılandığını söylediler. Hücrelerde 15 gün tutulmaları gereken ilericilerin 4,5 aydan fazla tutulmaları da gelen haberler arasında.

● KADINLARIN SESİ GAZETESİ SAMSUN'DA ENGELLENİYOR.

SAMSUN — Kadınların Sesi Gazetesi'nin Samsun'a girmesi ve satılması engelleniyor. Bu konuda çaba gösteren ilerici kadınlara da baskı yapılıyor. Ağustos-1979 sayısında otogarda elkondu. Gazete yetkililerinin Vali, Emniyet Müdürü ve Cumhuriyet Savcısı'na yaptıkları tüm başvurular da geri çevrildi.

Beşiktaş : 2
F.Bahçe : 1

HAKEMLER: Erkan Göksel (1), Cengiz Demirpençe (2), Erol Polat (2).
BEŞİKTAŞ: Mustafa (2)-Kemal (2), K. Kılıç (2) [Ulvi (1)], Ziya (2), Süleyman (3)-Necdet (2), Ali Çoban (2), Mehmet Ekşi (2) [Samet (1)]-Akif (2), Ömer (4), Bora (1).
FENERBAHÇE: Adem (1)-Coşkun (2), Erol (2), Cem (2), Yenal (2)-Mehmet (1), Önder (2), Cemil (1) [Selçuk (2)]-Zafer (1), Raşit (2), Tuna (2).
GOLLER: Mehmet Ekşi (Penaltı), K. Kılıç, Raşit.

● YORUM

Kördöğüşünü Beşiktaş kazandı...

METİN KURT

Kördöğüşünün hakemin katkısıyla Beşiktaş kazandı.

Maçın her iki takımı da liderlikte son kozlarını oynamanın verdiği hırs içinde görüldü. Ancak kısa bir süre sonra siyah-beyazlı takım oyunda belirli bir üstünlük kurdu.

Kuşkusuz bu durumu modern Nasreddin Hoca'lıktan bir türlü vazgeçemeyen Fenerbahçe Teknik Direktörü Şükrü Ersoy'un Cemil'li, B. Mehmet'li on birde ısrarı oluşturdu. Ersoy bir kez daha «Ya tutarsa» diye gölü mayaladı ama göl gene tutmadı. İkinci yarının ortalarında Cemil'i dışarı alması da iş işten geçtikten sonraydı.

Kısacası maçı Beşiktaş'a yaratılması gerçekten zor bir pozisyon da penaltı kararı veren hakem Erkan Göksel ve sahaya günümüz futbolunu oynayabilecek bir onbir sürmeyen Ersoy kazandırdı.

Beşiktaş takımında savunma adamları başarılıydı. Özellikle Ömer ve Süleyman kusursuz bir futbol ortaya koydular. Orta alan da M. Ekşi iyi bir gününde değildi. Bu da Beşiktaş'ın oyununu büyük ölçüde etkiledi. Çünkü M. Ekşi iyi oynadığı zaman takımını da iyi futbola itiyordu. uygulamanın sonucuydu.

Fenerbahçe bütünüyle iyi not alamadı, alamazdı da. Çünkü günümüz futbolunda her alanda eksik adam la bulunan bir takımın başarılı olma olanağı yoktur. Ersoy bu gerçeği görmediği sürece de bindiği dalı kesen eğitmen durumundan kendini kurtaramayacaktır.

MEHMET AYCAN

Uzun süredir Fenerbahçe'yi yenmeyi başaramayan Beşiktaş bu kez maçın orta hakemi Erkan Göksel'in de katkısıyla 2-1 galip geldi.

İlk yarıya Beşiktaş iyi başladı. 3. 5. 6. dakikalarda Akif, Necdet ve Mehmet Ekşi Fenerbahçe kalesi önünde tehlike yarattı.

Karşılaşmanın ilk yarısının ortalarına doğru oldukça kötü bir oyun sergilenmeye başlandı. 31. dakikada kale alanına giren Ziya kaleci Adem'le karşıkarşıya kaldı. Beşiktaş'lı futbolcunun ayağına yatan Adem topu aldı. Bu anda karşılaşmanın orta hakemi Erkan Göksel penaltıya karar verdi. M. Ekşi'nin kullandığı ceza atışı Beşiktaş'ın ilk golü oldu.

Karşılaşmanın 65. dakikasında K. Kılıç sağ açıktan indi ve Adem'in kapattığı köşeye topu yollayarak takımını 2-0 öne geçirtti.

87. dakikada boş bir top yakalayan Raşit Mustafa'yı avladı ve karşılaşmanın sonucunu belirledi. 2-1

SEYİRCİ SEFALETİ, HAKEM REZALETİ

SÜHEYL KADAK

Her şey 30. dakikadan sonra oldu. Bu dakikaya kadar futbolcuların gayretiyle ilk dakikalardaki tansiyon düşmüş, seyirci iyi havanın da verdiği uyuşuklukla sessiz sessiz oturuyordu.

Ziya ceza alanına girip topu kaleci Adem'e kaptırınca ellerini başının arasına alarak kaçan gole üzülürken, karşılaşmanın orta hakemi Erkan Göksel'i çok üzmüş olacak ki hakem penaltı kararı verdi.

Yaratılan penaltıdan sonra Fenerbahçe'nin haftalardır başarısını görememiş izleyicisi haklı olarak tepkiye başladı. Onlardan bu haksızlık karşısında susması beklenilemezdi kuşkusuz. Onlar da susmadılar. Nefesleri, güçleri elverdiğince hakemi ve bu hakemi görevlendiren kişileri uzun uzun kınayan sloganlar attılar.

Bu arada görevi kitleleri korumak olan polisler, büyük bir işi başardılar. Bağıran, hakkını arayan seyirciyi bir güzel sopaladılar.

Dünkü maçta da seyirci sefil olurken hakem de rezil oldu.

Başkanlar değişiyor ama sporumuzun yazgısı değişmiyor

Görevinden ayrılan üç spor adamı Fikret Ünlü, Güngör Sayarı, Kurtan Fişek.

Basketbol Feedrasyonu Başkanı Uğur Erel de çarkların dişlileri arasında eridi.

Son 21 ayda 53 federasyon başkanı tükendi!..

HASAN UYSAL

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'ne bağlı olarak çalışan 22 federasyondan birisine başkan olmak artık pek önemli bir olay değil. Hatta bu göreve gelenlere bundan sonra kutlama yerine geçmiş olsun temennisinde bulunmak daha yerinde olacak. Buna neden olarak, artık federasyonların olması gereken saygınlığını ve ağırlığının kalmadığı söylenebilir.

GÜREŞ 14 BAŞKAN DEĞİŞTİRDİ

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'ne bağlı olarak çalışan federasyon başkanlığın da kimse dikiş tutturamıyor. Yapılan bir araştırmaya göre son 10 yılda daha doğrusu 1968'den bu yana 121 federasyon başkanının görev aldığı ortaya çıktı. Gene bu araştırmaya göre son 10 yılda, en çok başkan değiştiren federasyonun, 14 başkanla güreş, 10 başkanla atletizm 9 başkanla futbol, 8'er başkanla judo ve kayak, 7 başkanla jimnastik federasyonları olduğu belirlendi. Yakında boş olan güreşe yapılacak atama ile bu sayı 15'e çıkacak.

1968'den beri federasyonlara göre başkanlık yapanlar şöyle dağılıyor:

Atıcılık 7, atletizm 10, binicilik 6, basketbol 5, bisiklet 5, boks 6, jimnastik 7, dağcılık 5, eskrim 4, futbol 9, güreş 14, eltopu 1, halter 5, judo ve teakwan-do 8, kayak 8, kürek 3, masa tenisi 2, okçuluk 1, tenis 3, voleybol 5, yelken 5, yüzme 1.

TOPLU İSTİFALAR

Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur göreve geldikten sonra, federasyonlarda bir hareketlilik başladı. Ancak bu hareketlilik sadece başkanların sayısı ile ilgili. 21 ayda bu sayı 53'e ulaştı. Toplu istifalar, görevden almalar hep bu dönemin anım sattığı olaylar oldu.

21 ayda federasyonların başkan grafikleri şöyle:

Atıcılık 2, atletizm 3, binicilik 2, basketbol 3, bisiklet 3, boks 2, jimnastik 2, dağcılık 3, eskrim 2, futbol 4, güreş 4, eltopu 1, halter 3, judo ve teakwan-do 4, kayak 3, kürek 2, masa tenisi 1, okçuluk 1, tenis 2, voleybol 2, yelken 2, yüzme 1. Bu durumda yaklaşık 5 ayda bir federasyon başkanının değiştiği ortaya çıkıyor. Bir de buna görevlerinden istifa eden güreş ve eltopu başkanları eklenecek olursa bu sayı 55'e yükselecek.

NİCE REKORLARA

22 federasyon içinde en çok görevde kalma başarısı gösterenler 18 yıl ile okçuluk federasyonu başkanı Fazıl Özok, 15 yıl ile yüzme federasyonu başkanı Fehiman Akdağ, 6 yıl ile masa tenisi başkanı Danyal Çiper oluyor. 21 aylık süre içinde en az görevde kalma rekoru ise şöyle:

2 ay 5 gün judo federasyonu başkanlığı yapan Mithat Kor, 4 ay 11 gün kayak federasyonu başkanlığı yapan Ali Rıza Karpınar, 4 ay 28 gün ile futbol federasyonu başkanlığı yapan Güngör Sayarı, 5 ay 4 gün güreş federasyonluğu başkanlığı yapan Vehbi Emre ile gene 5 ay 25 gün güreş federasyonluğu başkanlığı yapan Zeki Avralıoğlu geliyor.

Elimizden sadece daha nice rekorlara demek ve Türkiye'de herkesin birer kez federasyon başkanlığına getirilmesini dilemek geliyor.

Nasılsa «yattı balık yan gider...»

BUGÜN LİGDE İKİ MAÇ VAR

Zonguldak-Altay, Göztepe Rizespor ile oynuyor

İstanbul — Birinci Türkiye Ligi 8. hafta karşılaşmalarına bugün yapılacak iki maçla devam edilecektir. Bilindiği gibi Trabzon - Adanaspor ve Kayseri - Ordu karşılaşmaları Futbol Federasyonunca Adana Demirspor - Diyarbakır ve G. Antep - Bursa karşılaşması da Adana, Gaziantep, K. Maraş Sıkıyönetim Komutanlığınca ertelenmişti.

Bu durumda bugün Zonguldakta Zonguldak - Altay ile İzmir'de Göztepe Rizespor karşılaşmaları oynanacak.

Zonguldaktaki karşılaşma saat 15.15 başlayacak ve takımlar sahaya muhtemelen şu kadroları ile çıkacaklar:

Zonguldak: Birol, Muzaffer, Turgut, Kadir, Sadık, İsa, Volkan, Hamdi Sinan, Ömer, Varol.
Altay: Alptuğ, Sabahattin, Zafer, Mithat, Bilal, Nevruz, K. Mustafa, Şeref, Mustafa 2, Murat, B. Mustafa.

Günün ikinci karşılaşması ise İzmir'de 15.30 da başlayacak Göztepe ve Rize maça muhtemelen şu kadroları ile çıkacaklardır.

Göztepe: Cevdet - Erhan, İsmail, Kenan, Saadettin, Kazım, Mehmet, Bülent, Doğan, Kadri, İrfan.
Rize: Bahattin, Hüsnü Yaşar, Muharrem, Kahraman, Hüseyin, Arif, Zafer, Osman, Burhan Oktay.

G.Saray:1
E. Şehir: 1

HAKEMLER: Nihat Güler, Zihni Alemdar, Coşkun Anıtsoy.

ESKİŞEHİRSPOR: Doğan-Selahattin, Tayfun, Bilal, İsmail-Burhan, Mehmet Kalaycı, Serdar-Nejat, Hüdai, Ali İhsan.

GALATASARAY: Eser-Müfit, Erdoğan, Güngör, Fatih-Mustafa, Öner, Cüneyt-Gökmen, Gürcan, Kemal.

Eskişehirspor kendi sahasında iki puan almak için oyuna hızlı girdi, Galatasaray ise çıktığı deplasmandan puanla dönmek için oyuna asıldı. İlk atak Eskişehirspor'dan ikinci dakikada geldi. Burhan'ın başlattığı akında top Mehmet'e geldi, Mehmet'in şutu neticesiz kaldı.

11. dakikada Eskişehirspor'un golü geldi. Tayfun'un soldan ceza alanına ortası Fatih'ten sekti, top Ali İhsan'a geldi, Ali İhsan Nejat'a verdi, bu oyuncunun müsait pozisyonunda şutu Galatasaray filelerini buldu. Golden sonra açılan Galatasaray orta saha kamiyetini eline geçirdi. Oyuncuların üstüste gelen hataları bir süre beraberlik golünü getirmedi. 30. dakikada Galatasaray beraberlik golüne kavuştu. Köşe atışını kullanan Gürcan'ın attığı topun gelişinde Doğan kaleyi boşaltınca müsait pozisyonda bulunan Öner, topu şutlayarak beraberliği sağladı. Ve bu dakikadan sonraki akınlar sonuç vermedi ve ilk yarı 1-1 son buldu.

2. yarıda kayda değer bir şey olmadı, maç da ilk yarıda atılan gollerle sonuçlandı.

İzmir'de Pilot Bölge Başantrenörlüğü kuruldu

● Pilot bölge uygulamasında başarı sağlanırsa bütün ülkede yaygın bir hale getirilecek

İstanbul (Politika) — Futbol federasyonu, bir ulusal futbol eğitiminin yapılabilmesi amacıyla yeni bir uygulamaya başladı. Bu uygulamaya göre ilk kez İzmir'de pilot bölge baş antrenörlüğü kuruldu.

Futbol Federasyonu Eğitim Dairesi Başkanlığından verilen bilgiye göre, uygulamanın amacı şöyle:

«İzmir'de kurulan Pilot Bölge Baş Antrenörlüğü'nün amacı, önümüzdeki yıl larda iyi futbolcular yetiştirmek için ulusal bir futbol eğitimi programının sap tanmasıdır. Bu pilot bölgede başarı sağlanırsa, Türkiye'nin her bölgesinde bu uygulamaya geçeceğiz. He defimiz genç ve amatör takımlarda standartizasyon eğitime gitmektir. Yapacağımız araştırmalardan sonra saptanan takımlara aylık, haftalık antrenman programları eğitim müdürlüğümüz tarafından yollanacaktır.

Yeni sporcular yetiştirmek zorundayız. Bunun için de çocuğu küçük yaşlardan itibaren beslenmesini sağlamak ve eğitmek zorundayız. Eğitim dairemiz bu konularda çalışmalarını ağırlık vererek sürdürmektedir.»

İstanbul Amatör Küme maçları

Haberi 7. Sayfada

1979 yılının son iki tırmanışı bugün başlıyor

Ankara — Dağcılık Federasyonu'nun düzenlediği yaz tırmanışlarının sonuncusu olan Niğde - Aladağ ve Ağrı Dağı tırmanışlarının Kasım ayı başında tamamlanacağı öğrenildi.

Dağcılık Federasyonu Genel Sekreteri Sönmez Targan, tırmanışlarla ilgili olarak şu açıklamayı yaptı:

«Yaz tırmanışlarından olan Aladağ, Demirkazık ve Kaldı doruklarına 14 Ekim tarihinden itibaren tırmanılacak. Beş bölgeden 11 dağcının katılacağı kamp 24 Ekim tarihine kadar sürdürülecek. Bu tırmanışta her iki doruğa da federasyon tarafından yeniden «defter» konulacak.»

5. İstanbul Uluslararası Kürek Yarışmaları dün yapıldı

5. Uluslararası İsttanbul Kürek yarışmaları K. Çekmece kürek pankurunda yapıldı. Türkiye 14 birincilik madalyası alarak şampiyon oldu.

Yugoslavya ve Romanya'nın katılmadıkları yarışmalarda Türkiye, F. Almanya ve Bulgaristan'lı kürekçiler birbirleriyle çekiştiler.

Oldukça zevksiz geçen yarışmalar sonunda birincilikle rin sıralanması şöyle:

Büyükler
4 tek dümencisiz 200 m:
1— Bulgaristan 6.59,5, 2— Türkiye 7.01, 3— F. Almanya 7.35
Tek çifte 2000 m:
1— Bulgaristan 8.36, 2— F. Almanya 8.38

TURUN SON ETABINDA SKANDAL

SOVYET PIKKUUS'UN BİRİNCİLİĞİ ÖNLENDİ

● Finiş yerine trafik polisinin motosikletini parketmesi üzerine Pikkuus tekerlek farkı ile Çek Kubias'a geçildi.
● Yarışın son etabında organizasyon son derece bozuktu. Skandalın patlak vermesine rağmen yetkililer olayla ilgilenmediler

İstanbul (Politika) — Cumhurbaşkanlığı Uluslararası 15. Türkiye Bisiklet Turunun dün koşulan 97 Km.lik son etabını Çekoslovak Ledik Kubias birinci bitirdi.

Turun son etabı olan İzmit - İstanbul etabında organizasyon bozuklukları sporcuların sinirlerini bozdu. İstanbul girişinde trafiğin düzenlenmemiş olması nedeniyle bisikletçiler finişe kadar kent içi trafiği ile birlikte yarıştılar.

Bir hafta süren ve toplam 876 Km. ve 7 etaptan oluşan turun 97 Km. lik İzmit - İstanbul etabının ferdi klasmanı şöyle:

1 — Ledik Kubias (Çekoslovakya) 2.27.47
2 — Pikkuus Avo (SSBC) 2.27.47
3 — Jili Skoda (Çekoslovak) 2.27.47

Dün koşulan son etabın startı saat 9.30'da Kocaelispor Sergi Sarayı önünden verilmiş ve yarışta kopmalar olmamış, toplu halde 48 Km. gelindikten sonra bir ara Sovyet bisikletçilerinden Pikkuus gruptan kopan ve tekerleği patlayan arkadaşlarını yalnız bırakmayarak geride kaldı, fakat sonradan yaptığı taklarla öndeki gruba yetişti.

Rampalarda genellikle Çekoslovakların başarılı olduğu bu etapta Boğaz Köprüsü'nden sonra yine yarışçılar toplanmış ve finişe 20 metre kala ünlü pedal Pikkuus trafik polisinin motosikletini tam finiş yerinde durdurmasiyle Çekoslovak rakibi Ledik Kubias'a geçildi. Ancak Pikkuus'u geçen Çek pedalı Ledik Kubias zaman farkı yapamadı ve sadece tekerlek farkı ile birinci olabildi.

Öte yandan yarış sona erdikten sonra ünlü pedal Pikkuus sinirine hakim olamayarak trafik polisinin yanına geldi ve el hareketleri ile «Niçin önüme geçtin» gibilerinden tartışmaya tutuştu.

TÜRKİYE 4 GRUPLA UĞRAŞ VERECEK GRUBUMUZDA ROMANYA, DANİMARKA, FİNLANDİYA, KUZEY VE SERBEST İRLANDA İLE OYNAYACAĞIZ

Dünya Kupası kuraları çekildi

Zürih (AA) — İspanya'da yapılacak 1982 Dünya Kupası Futbol Müsabakaları için önceki gün Zürih'te toplanan Organizasyon Komitesi Avrupa ülkelerini beş grupta topladı.

Son iki Dünya Futbol Kupasında alınan sonuçlara göre yapılan değerlendirmede, gruplar şu şekilde yapıldı:

1. Grup: İngiltere, İskoçya, Çekoslovakya, Polonya, İtalya, Hollanda, Federal Almanya.

2. Grup: Yugoslavya, Fransa, Avusturya, Macaristan, Sovyetler Birliği, İsveç.

3. Grup: Doğu Almanya, Belçika, Galler, Portekiz, İsviçre, Yunanistan, Bulgaristan.

4. Grup: Romanya, Kuzey İrlanda, Türkiye- Danimarka, Finlandiya, İrlanda Cumhuriyeti.

5. Grup: Malta, Arnavutluk, Kıbrıs Rum Yönetimi, Lüksemburg, İzlanda, Norveç.

TEK GES-İŞ İstanbul Şubesi'nde muhalefet

(Baştarafı 1. Sayfa'da) dışında kamuoyuna yansıtıldığı gibi üçüncü bir grubun bulunmadığını belirtti. Selahattin Sayın'ın desteklediği grubun karşısında seçimleri 32 oy farkla kazandığını belirten Beyhan Tınbıl, asılsız dedikoduları önlemek amacıyla şu açıklamayı yaptı:

«Ben 7 senedir Tek Ges - İş Sendikası'nın İstanbul Şube Başkanlığı görevini yürütmekteyim, DİSK'in 6. Genel Kurulu'ndan sonra Genel Başkan Selahattin Sayın'ın tutarsız hareketlerine muhalefet etmem ve gelişen bu muhalefetin de aktif başını çekenler arasında olmam nedeni ile o zamanki başta Selahattin Sayın olmak üzere İcra Kurulu üyelerini rahatsız etmiş olup Şube Sekreterini türlü vaatlerle kandırıp yanına da bir kişi ekleyip Selahattin Sayın hakkında asılsız iznatlarda bulunduğum gerekçesi ile Merkez Genel Kurulu'nun yakın olması gözönüne alınarak seçme ve seçilme özgürlüğünü kısıtlamak için ifadem dahi alınmadan Şube Yönetimi feshedilip bana da 6 ay ihraç cezası verilmiş kendilerine şahitlik yaptırdıkları şube sekreterleri de yeni yönetimde İcra Kurulu'na atanmış idi.

Ancak bu tutarsızlıkları 5 ay gibi bir zamanda iflas etmiş olacak ki yine Selahattin Sayın talimatı ile işyerlerini dolaşıp türlü vaadler ve çeşitli çamur atarak bizim karşımızda Celâl Yılmaz Başkanlığında bir liste oluşturup seçimi alınız inancı ile Şube Genel Kurulu'na gidilmesine yol açmışlardır. Ama netice hiç umdukları gi

bi sonuçlanmayıp Divan seçiminde türlü çirkefliğe rağmen Divan seçimini ve şube başkanlığını kaybetmişlerdir.

Yani Selahattin Sayın'ın desteklediği grup ile Beyhan Tınbıl'ın grubu arasında mücadele verilmiş olup 3'ncü bir grup sözkonusu değildir ve Beyhan Tınbıl seçim sonucu 32 oy farkla yönetimi tekrar devir almıştır.

Benler'in

(Baştarafı 1. Sayfada) ler'in katilini bulmak için çalışan Hollanda polisi, soruşturmasını Hollanda'da yaşayan Ermeniler üzerinde yoğunlaştırdı.

Hollanda polisi, Ermenilerin büyük bir azınlık oluşturdukları Fransa'nın polis örgütü ile de temas kurdu ve yardım istedi.

Polis, saldırganın Ahmet Benler'e 9 mm. lik bir tabanca ile 6 kurşun sıktığını, bunların 5'inin Benler'e isabet ettiğini belirtti. Kurşunlardan biri Benler'in atardamarına rastladı.

Görgü tanıkları katilin kumral, kıvırcık saçlı olduğunu, üzerinde mavi anorak ayağında kahverengi pantolon bulunduğunu belirttiler.

Adana

(Baştarafı 1. Sayfada) rilen 52 polisin tayininin çıkarılmasını istediğini belirten, Adana Emniyet Müdürlüğü görevlileri Emniyet Müdürlüğü görevini halen Jandarma Albayının yürüttüğünü hatırlatarak Yurdakul'un öldürülmesine ilişkin soruşturmanın durmuş sayılabileceğini bildirdiler.

Bilindiği gibi bundan bir süre önce Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'un öldürülmesini protesto eden Emniyet Müdürlüğü çalışanları direnişe geçmişlerdi. Demokrasi güçlerinin cenaze törenine katılmaları engellenmiş, bir çok ilerici gözaltına alınmıştı Adana Emniyet Müdürlüğünde bu zamana dek Ferhat Tüysüzlerin, Cengiz Ayhanların yakalanmasında, tekelci sermayenin stok mal depolarının basılmasında etkin görev alan polislerin yerlerinin değiştirilmesinden sonra faşistlerin büyük bir rahatlık hissettikleri bildirildi.

Bursa

(Baştarafı 1. Sayfa'da) lümünde çalışan bir bayan işçi de nikah dairesinden çıktıktan sonra gelinliği ile işyerine gelerek kayıtlı olduğu sendikayı bildirdi. Saat 22.00'de sona eren irade beyanını Tekstil Sendikası'nın kazandığının anlaşılması üzerine işçiler fabrika önünde halay çektiler. Türk - İş'e ve MİSK'e bağlı sendikalar 1400 işçiden ancak 92'şer oy alabildi.

KTÜ yurtlarında direniş kalktı

Haber Merkezi — Karadeniz Teknik Üniversitesi Öğrenci Yurtlarında üç gün önce başlatılan öğrencilerin pasif direnişi ilgililerin aldıkları kararla olumlu sonuca bağlandı. Konuyla ilgili olarak THA'nın haberi aynen şöyle:

«Öğrenci Yurtlarında bundan üç gün önce, öğrenciler, yurt yerleşme ilanında değişiklik yapılması istemiyle direnişe geçmişler, yurtlara ve derslere girmemişlerdi.

Can güvenliği isteklerinin de yerinde incelenmesinden sonra KTÜ Yöneticilerinin de katıldıkları, valilikçe bir toplantı yapıldı.

Konuyla ilgili olarak Trabzon'a gelen Yüksek Öğrenim Kredi Yurtları Kurumu Genel Müdür Yardımcısı Nazmi Kocalar THA muhabirine yaptığı açıklamasında «öğrencilerin istekleri göz önüne alındı. Önlemler yeterince alınacak, öğrenciler istedikleri şekilde yurtlara yerleştirilecekler» dedi.

Karadeniz Teknik Üniversitesi yurtlarında öğrenciler bundan böyle siyasi görüşlerine göre ayrı ayrı bloklarda kalacaklar.»

Asistanlar

(Baştarafı 1. Sayfa'da) olduğunu kaydeden Ayanoğlu şöyle devam etti:

Bazı yöneticiler, bu hastalıkların «dikkatli ve bilimsel çalışma» ile ortadan kalkacağına inanmakta, bazıları ise çalışanların muayene edilmesini istememektedir.

Olaylar geliştiği takdirde bazı arkadaşlarımızın gerekli önlemlerin alınması yerine, «bilimsel araştırmaların ve tez çalışmalarının duracağı» ifade edilebilmektedir. Yeterli koruyucu önlemler alınmaksızın, gerekli aygıt veya sistemler bulundurulmaksızın, tüm dünyada, hele ülkemiz koşullarında «dikkatli ve bilgili çalışma» ile bu hastalıkların önüne geçilmesi olanaksızdır. Bize ulaştırıldığına göre, rad yoaktif birikmeyi ölçen sayaçlar bazı arkadaşlarımız üzerinde maksimum sayılan miktarın iki misli birikme göstermiştir. Aslında, bu alanda, her çalışan üzerinde, sürekli bir birikme ölçer bulunması gerekirken bu kurala uyulmamaktadır.

Konunun yalnızca öğretim yardımcıları açısından değil, tüm çalışanlar açısından üzerine gidilmeli, gerekli önlemler alınmalı, iş yasalarının zorunlu kıldığı yükümlülükler yerine getirilmeli, muayene edilme isteklerine karşı çıkılmamalıdır.

TÜMAS İstanbul Şubesi, meslek hastalıkları ve alınacak önlemler konusundaki gelişmeleri titizlikle izleyecektir.»

Bir milletvekili bomba

(Baştarafı 1. Sayfa'da) otomobilin durumundan şüphelenen emniyet mensupları otomobil içinde bulunanların üzerlerini aradılar ve Ahmet Yıldıran, Ahmet Aslan ve Hasan Yurdakul isimli şahısların üzerlerinde 2'si Fransız, biri Çek yapısı olmak üzere 3 tabanca ele geçirdiler.

Daha sonra MSP Yozgat Milletvekili olduğunu kanıtlayan Hüseyin Erdal, Hasan Yurdakul'un üzerinde yakalanan Fransız yapısı tabancanın kendine ait olduğunu söyleyerek bu tabancayı geri aldı.

Savcı Cevat Erdemir'in yaptığı açıklamaya göre, yapılan ilk sorgulamadan sonra otomobilde bulunanlardan Ahmet Aslan, Ahmet Yıldıran, Hasan Yurdakul ve otomobilin şoförü Hayati Doğan tutuklandı, milletvekili Hüseyin Erdal ise dokunulmazlığı nedeni ile serbest bırakıldı.

FATSA'DA BELEDİYE BAŞKANLIĞI İÇİN BUGÜN SEÇİM YAPILACAK

Öte yandan bugün Fatsa'da Belediye Başkanlığı seçimi için yurttaşlar sandık başına gidecekler.

Ordu'ya bağlı Fatsa ilçesinde CHP'li Belediye Başkanı Nazmiye Komitoğlu'nun ölmesi üzerine seçimler yenileniyor.

Belediye Başkanlığı için CHP'den Zeki Muşlu, AP'den Ali Rıza Özbadem adaylıklarını koydular. Fikri Sönmez ise bağımsız aday olarak seçimlere katılacak.

ASİLTÜRK KOMPLO OLARAK NİTELEDİ

Bu arada MSP Genel Sekreteri Oğuzhan Asiltürk haber üzerine yaptığı açıklamada, «olay, bir komplo niteliğindedir» dedi.

Asiltürk, dün yaptığı yazılı açıklamada, Hüseyin Erdal'ın MSP mitingi için Rize'ye gittiğini, pazar günü Yozgat'ta yapılacak mitinge yetişmek üzere en seri araç ile Yozgat'a dönme talimatı aldığını ileri sürdü, «Bu bakımdan, Rize mitinginden sonra, bulduğu çeşitli vasıtalarla Yozgat mitingine yetişmek üzere gelmekte iken Fatsa ilçesinde bindiği bir araçta arama yapılmış ve bazı patlayıcı maddeler tesbit edilmiştir» diye konuştu.

Kapı ve kalorifer işçilerinin çalışma yönetmeliğinin uygulanması istendi

Ankara (Politika) - DİSK'e bağlı Genel - İş Sendikası Genel Sekreteri Ertan Andaş kapı ve kalorifer işçilerinin çalışma koşullarını belirleyen yönetmeliğin bir an önce yürürlüğe sokulmasını istedi. Sendika olarak bu konunun takipçisi olacaklarını belirten Andaş, «İşçi sınıfının ayrılmaz bir parçası olan kapı ve kalorifer işçileri, ekonomik bunalımın ağır yükü altında ezilmektedirler» dedi.

Yasa gereği altı ay içinde çıkarılması gereken yönetmeliğin hâlâ yayınlanmadığını hatırlatan Genel - İş Genel Sekreteri özetle şunları söyledi:

«İşçi sınıfımızın ayrılmaz bir parçası olan kapı ve kalorifer işçileri, ekonomik bunalımın ağır yükü altında ezilmektedir. Kış mevsimine girdiğimiz şu günlerde, yıllardır ihmal edilen kapı ve kalorifer işçilerinin sorunlarına hâlâ bir çözüm getirilebilmiş değildir. Sendikamızın uzun uğraşları sonucunda parlamentodan çıkarılan yasa hayata geçirilememiştir. Yasanın öngördüğü yönetmeliğin yürürlüğe konulması için sendikamız çeşitli kereler Çalışma Bakanlığına başvurmuş, ancak yasa gereği 6 ay içinde çıkarılması öngörülen yönetmelik hâlâ yayınlanmamıştır.

Kapı-kalorifer işçileri insanlık onuru ile bağdaşmayan, sağlığa aykırı bodrum katlarında yaşamaktadır. Işığı, temiz havası bulunmayan ve çoğu kömürlüklerden bozma tek odalı evlerde ömür tüketmektedirler. Apartman yönetici ve sakinlerinin keyfi tutumlarına muhatap olmaktadırlar. Çoğu yerlerde yasal asgari ücret bile uygulanmamaktadır.

İş yükünün doğal olarak artacağı yeni bir döneme girerken ilgililerden gerekli duyarlığı göstermelerini ve kapı-kalorifer işçilerinin çalışma koşullarını saptayan yönetmeliğin ivedilikle yürürlüğe konulmasını istiyoruz. Sendika olarak bu konunun takipçisi olacağımızı bildiririz.»

13 Büyükelçi yeni görevlere atandı

Ankara (A.A.) — 13 büyükelçinin çeşitli görevlere atanmasına ve dört büyükelçinin merkeze alınmasına ilişkin Bakanlar Kurulu kararı dünkü Resmi Gazete'de yayınlandı.

Kararnameye göre, Stokholm Büyükelçisi Mehmet Baydur, Madrit Büyükelçisi, Dışişleri Akademisi Başkanı Gündoğdu Üstün, Telaviv Elçiliği «Maslahatgüzar» sıfatıyla Tedvire Memur Büyükelçi, Bakanlık Yüksek Müşaviri Doğan Türkmen Bern Büyükelçisi, Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreter Ekonomik İşler Yardımcısı Nafiz Çumru Tokyo Büyükelçisi, Sofya Büyükelçisi, Sofya Büyükelçisi, Helsinki Büyükelçisi Yalçın Kurtbay Brezilya Büyükelçisi, Sofya Büyükelçisi Ecmel Barutçu Viyana Büyükelçisi, Lefkoşe Büyükelçiliğini «Maslahatgüzar» sıfatıyla Tedvire Memur Büyükelçi Candemir Önhon Helsinki Büyükelçisi, Dışişleri Bakanlığı Müşterek Güvenlik İşleri Genel Müdürü Ali Hikmet Alp Yeni Delhi Büyükelçisi, Paris Büyükelçiliği Elçi - Müsteşarı Erdoğan Şanalan Meksika Büyükelçiliği, Dışişleri Bakanlığı Enformasyon Genel Müdürü Metin Kuştaloğlu Abu Dabi Büyükelçisi, Personel Genel Müdürü Pulat Tacar Stokholm Büyükelçisi, Kültür İşleri Genel Müdürü Yıldırım Keskin Sofya Büyükelçisi, Kıbrıs - Yunanistan Dairesi Başkanı İnal Batu Lefkoşe Büyükelçiliği «Maslahatgüzar» sıfatıyla tedvire memur büyükelçi oldular.

Viyana Büyükelçisi Asaf İnhan, Yeni Delhi Büyükelçisi Oktay İşçen, Bern Büyükelçisi Suat Bilge ve Tel Aziz Elçiliği'ni Tedvire Memur Maslahatgüzar Metin Sirman da merkeze alındı.

Merzifon

(Baştarafı 1. Sayfa) rinde alışveriş yaparken komandoların saldırısına uğradı.

Çeşitli yerlerinden yaralanan öğretmen tedavi altına alındı, olayın sorumlularının aranmasına başlandı.

● Konya'da, kent merkezinde Şeker Murat Mahallesinde inşaat boyacılığı yapan Mehmet Yardım'ın evine sabaha karşı saat 03.00'de patlayıcı madde atıldı.

Patlamada ölen ya da yaralanan olmadı, ancak maddi zarar meydana geldi.

ANTALYA'DA

● Antalya Cezaevi'ndeki tutukluların bir süre önce yaptıkları ve bir hafta süren direnişle ilgili soruşturma sona erdi.

Antalya Cumhuriyet Savcılığı'ndan alınan bilgiye göre, soruşturma sonucu, direnişi başlattıkları ileri sürülen 64 hükümlü çevre il ve ilçelerindeki cezaevlerine gönderildi, ayrıca, ihmalleri görünen beş gardiyana da görevden el çektirildi. Cezaevi içinde yapılan aramalarda ise, yaklaşık 50 adet çeşitli boylarda kesici alet bulundu.

9 kömür madeni kamulaştırıldı

Ankara, (A.A.) — Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Kütahya ve Çorum illerinde bulunan 13 kömür madeni ile Kahramanmaraş'ta bulunan bir demir madeninin kamulaştırılmasını kararlaştırdı.

Kamulaştırılan kömür madenleri Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğünce, demir madeni de Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri Genel Müdürlüğünce işletilecek.

Kamulaştırma kararları resmi gazetede yayınlandı.

Oy kullanacak 8 milyon 160 bin seçmen var

(Baştarafı 1. Sayfa'da) likle daimi seçmen kütüğü sisteminin yerine dört yılda bir yazılan ve iki yılda bir denetlenen seçmen kütüğü sistemine geçildiğini bildirdiler. Bu sistemde mükerrer yazımları önleyici hükümler getirilirken ölüm ve yer değiştirmelerle ilgili düzeltmelerin de zamanında yapılmasının sağlandığı bildirildi.

Aydın, Edirne, Manisa, Muğla, Konya'da birer milletvekilliği, Ağrı, Amasya, Artvin, Bitlis, Burdur, Erzincan, Hakkari, Isparta, Manisa, Muş, Rize, Siirt, Van illerinde birer, Antalya, Çanakkale, Hatay, Kütahya, Mardin, Tokat, Yozgat illerinde ikişer, Balıkesir, Kars, Erzurum'da üçer, Samsun'da dört. İstanbul'da on senatörlük için yapılacak seçimler nedeniyle tüm yurtta polis ve askeri birliklerde izinler kaldırıldı.

25 ilde yapılacak Cumhuriyet Senatosu üçte bir yenileme seçimlerinde 50 senatörün seçimi yanısıra bir süre önce ölen AP Manisa Senatörü Ruhi Tunakan'ın yerine de senato ara seçimi yapılacak.

Seçmen sayısındaki azalmanın illere göre dağılımı İstanbul'da, 339 bin 901, Konya'da 113 bin 632, Erzurum'da 49 bin 942, Bursa'da 9 bin 777, Yozgat'ta 54 bin 744, Manisa'da 31 bin 600 şeklinde belirlendi.

İSTANBUL'DA DURUM

Bugün yapılacak Senato üçte bir yenileme seçimlerinin de İstanbul'da 2 milyon 185 bin 435 seçmen, 7393 sandıkta oy kullanacak. İstanbul'un 19 ilçesi arasında sandık ve seçmen sayısı bakımından Bakırköy başta geliyor. Bakırköy bölgesinde 1032 sandıkta 364 bin 534 seçmen oy kullanacak. Bakırköy'den sonra 260 bin seçmenle Kadıköy ilçesi ikinci sırayı alıyor. Adalar ilçesinde ise 24 sandıkta 6663 seçmen oy kullanacak.

İki yıl önce yapılan seçimlerde İstanbul'da 2 milyon 518 bin 737 seçmen tespit edildi. Bu seçmenlerden 1 milyon 530 bin 576'sı oy kullandı. 1 milyon 072 bin 729 oy geçerli sayıldı. Seçime katılma oranı yüzde 64.4 olarak saptandı. 1977 seçimlerinde İstanbul'da oyların partilere göre dağılımı ise şöyle:

AP: 434879 oy oranı yüzde 28,4, CHP: 891 bin 772, oy oranı yüzde 58,2, CGP: 15342, oy oranı yüzde 1, DP: 18246, oy oranı yüzde 1,3. MSP: 101073, oy oranı yüzde 6.6. MHP: 41262, oy oranı yüzde 2,7, TBP: 21521, oy oranı yüzde 1.4, TİP: 4817 oy oranı yüzde 0.3, 2893 oy alan bağımsızlar ise oyların yüzde 0.2'sine sahip oldu.

ÖNCEKİ SENATO SEÇİM SONUÇLARI

14 Ekim'de senato seçimi yapılacak 25 ilde 1977 seçim sonuçlarına göre AP'den 267 bin 736 fazla oy alan CHP en çok oy çıkaran parti olmuştu.

1977'de 2 milyon 330 bin 168 oy alan CHP'yi sırasıyla 2 milyon 68 bin oyla AP, 489 bin 846 oyla MSP ve 292 bin 563 oyla MHP izliyordu.

Parlamentoda grupları bulunan dört siyasi partinin 1977 seçimlerinde, bugün senato seçimi yapılacak illerde aldıkları oy yüzdeleri şöyle:

	AP	CHP	MSP	MHP
Ağrı	21	12.3	6.3	6.5
Amasya	37.7	45.2	7.3	6.3
Antalya	54.1	34.2	3.1	4.2
Artvin	45.8	44.4	5.8	2.8
Balıkesir	51.7	37.4	4.8	2.8
Bitlis	34.3	17.1	27.3	0.3
Burdur	43.2	39.8	6.8	6.7
Çanakkale	50.2	38.7	4.9	2.2
Erzincan	27.9	45.4	5.9	18,8
Erzurum	43.1	21.7	15.5	12,8
Hakkari	43.4	36.5	18.5	0.0
Hatay	28.6	55.1	5.1	9.0
İstanbul	28.4	58.2	6.6	2.7
Isparta	69.6	21.3	3.8	3.1
Kars	18.6	52.9	10.0	8.3
Kütahya	61.0	23.3	7.0	4.9
Mardin	16.5	21.2	23.2	0.1
Muş	18.0	18.4	17.9	0.2
Rize	45.8	32.0	12.3	6.0
Samsun	44.1	41.2	6.2	3.7
Siirt	17.2	15.9	22.0	0.6
Tokat	31.2	42.2	10.4	10,6
Van	15.4	19.4	20.5	2.8
Yozgat	29.3	30.1	13.0	22.9
Manisa	48.6	38.7	5.2	3.7

İTO madalyalı vergi kaçakçısı hakkında açıklama yapıldı

İstanbul Ticaret Odası madalyalı vergi kaçakçısı Mustafa Kemal Derinkök hakkında bir açıklama yaparak, Derinkök'ün vergisini ödememesiyle odanın bir ilgisi olmadığını belirtti. İstanbul Ticaret Odası yaptığı açıklamada, yılın en çok vergi ödeyen işadamlarının ödüllendirilmesinde izlenen ölçünün mükelleflere tahakkuk ettirilen vergi miktarı olduğunu, mükellefin vergisini ödeyip ödemediğine bakılmadığını açıkladı.

Bilindiği gibi gazetemizde çıkan bir haberde İstanbul Ticaret Odası tarafından en çok vergi ödemesi dolayısıyla altın madalya ile ödüllendirilen Ekspres Gazetesi sahibi ve ithalatçı Mustafa Kemal Derinkök'ün 36 milyon lira tutarındaki vergisini ödemediği ve İsveç'e kaçtığı açıklanmıştı.

Çimento

(Baştarafı 1. Sayfa'da) ilan edilmiştir» deniliyor İşverenin grev uygulaması ile birlikte işyerlerini terk ederek işyerlerinde bulunan alet ve evrakların tahrip edilmekte olduğu kasıtlı bir propaganda çalışmasına girdiği görüşü savunulan Tez - Büro-İş Sendikası açıklamasını özetle şöyle:

«T. Çimento Mustahsilleri Birliğine bağlı Çimento Araştırma ve Geliştirme Merkezi Birleşmiş Milletler Gelişmekte Olan Ülkelere Yardım Fonu (UNIDO) tarafından gelişmekte olan ülkeler için çimento eğitim merkezi olarak saptamıştır. Bu amaçla içlerinde enstrumantal analiz konusunda en modern cihazlar olan atomik apsorpsion spektrometresini, xray kuantometre ve aeg komputer sistemleri ile donanmıştır. UNIDO yardımı halen sürmekte olup toplam 200 milyon lira tutarındaki cihazların 2. bölümünün araştırma merkezine monte edilmesi işverenin anlamsız ve çağ dışı tutumu yüzünden engellenmektedir. Araştırma merkezi için Türkiye'nin seçilmiş olmasının nedenli önem taşıdığını bilincinde olan işçiler aletlerin korunması konusunda büyük özen göstermektedirler.»

Sandık başına

(Baştarafı 1. sayfada) oyunu kullanabilecek. Seçmen kartı ile sandık başına gelen yurttaşlarını da kimliğini kanıtlayacak bir belgeyi sandık kuruluna göstermesi zorunlu.

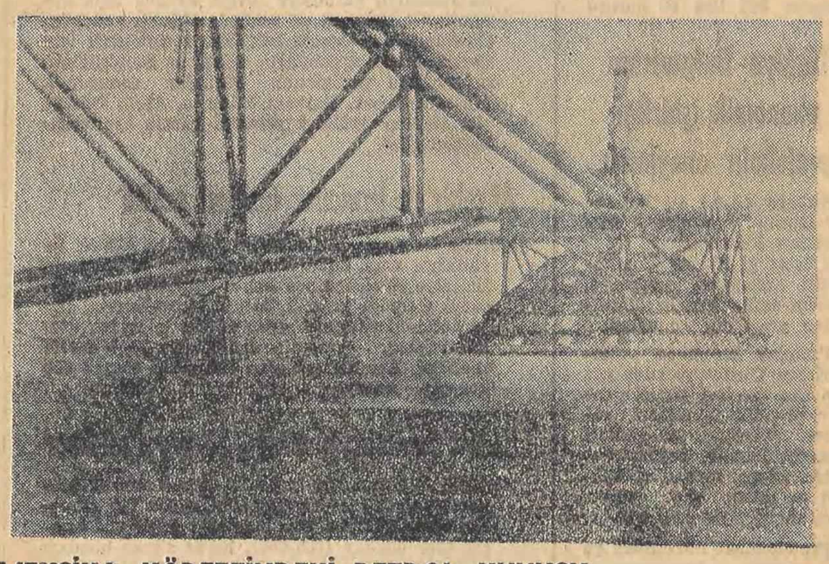
SANDIK GÜVENLİĞİ

Öte yandan Seçim Yasası'nda yapılan son değişikliklerle «Sandık Kurulu Başkanları» çeşitli partilerin üyelerinden oluşuyor. Bu yüzden sandık başlarında gözlemci olarak bulunan tüccarların daha uyanık ve kararlı olmaları isteniyor.

Sandık başlarının güvenliği de can alıcı önemde bulunuyor. Özellikle «seçimlere «boykot» çağrısı yapan terörist grupların olası bazı provokasyon girişimlerine karşı demokrasi güçlerinin kararlı davranmaları gerekiyor. Bu arada çeşitli kentlerde oluşturulan eylem birliği komitelerinin de sandık başlarının güvenliği için özel önlemler aldıkları öğrenildi.

İstanbul Amatör Küme maçları

YILDIZ: Erkan (3) - Kadri (3), Feridun (2), Metin (3), Tuncay (3) - Ekrem (3), Necmettin (3), Burhan (3) - Hakan (3), Selçuk (3), Muzaffer (4).
TAÇSPOR: Hüseyin (2) - Şevket (2), Yılmaz (2), Tuğrul (2,) Muammer (2) - Fevzi (3), Mustafa (2), Ethem (2) - Coşkun (2), Yılmaz (3), Gürsel (2),
GOLLER: Tuncay (dak: 15), Necmettin (dak: 22), Muzaffer dak: (63 ve 74), Burhan (dak: 81)
İTÜ: Safir (3) - Murat (2), Hasan (2), Ahmet (3), Mehmet (3) - Aptullah (2), Orhan (2), Tuncay (2) - Alpaslan (3), Ömer (4), İsmail (3).
DİKİLİTAŞ: Oğuzhan (2) - Ali Osman (2), Müjdat (2), Kemal (2), Osman (3) - Kerem (2), Erdoğan (2), Nejat (3) - Zafer (2), Orhan (3), Ahmet (3).
GOLLER: Ömer (dak: 23 ve 40)
MALTEPE GENÇ: Hüseyin (3) - Mehmet (3), Mustafa (3), Sinan (3), Yakup (3) - Niyazi (3), İsmail (3), Cengiz (3) - Atilla (3), Refik (3), Aydemir (3).
EYÜP: Ali (3) - Elvahim (3), Atilla (3), Ünal (2), Adnan (3) - Ergun (2), Kubilay (3), Sefa (2) - Aptullah (2), Ali (2), Rıdvan (3).
GOLLER: Refik (dak: 30), Cengiz (dak: 75)
VEFA: Zafer (3) - Arif (3), İbrahim (2), Ali (2), Gürcan (2) - Mehmet (2), Sefa (3), Yalçın (2) - Uğur (2), Metin (3), Selçuk (3).
DARÜSSAFAKA: Aptullah (3) - Nabi (3), Muzaffer (2), Şefik (2), Kemal (3) - Özcan (2), Adnan (3), Cengiz (2) - Ali (2), Naci (2), Cem (3).
TEKEL: Mehmet (3) - Şeref (2), Erol (2), Aptullah (2), İsmail (2) - Varol (2), Oğuz (2), Hüseyin (4) - Hüseyin (2), Sinan (2), Şenol (3).
KİREÇBURNU: Osman (3) - Aslan (2), Mehmet (2), Derya (2), Tayyar (2) - Namık (2), Selahattin (2), Tahir (2) - Vedat 1 (2), Vedat 2 (2), Tuncay (2).
GOL: Hüseyin (dak: 47)
SEFAKÖY: Mustafa (2) - Ekrem (2), Zihni (3), İzzet (2), Emin (2) - İsmail (2), Yakup (2), Yaşar (3) - Sadık (3), İbrahim (3), Mehmet (2)
SİRKECİ: Recep (2) - Erdil (2), Nurettin (2), İrfan (2), Mehrali (2) - İsmail (2), Sefrak (2), Ümit (2) - Halit (2), Mehmet (2), Ahmet (3)
GOLLER: İbrahim (dak: 40), Sadık (dak: 88)
YEDİKULE: Erhan (2) - Şenol (2), Cemil (2), Abidin (2), Muharrem (2) - Sebahattin (2), Ramazan (2), Ahmet (3) - Kail (3), Kani (2), Feramuz (2).
GALATASARAY: Mustafa (2) - Gürsel (2), Erdem (2), Eyüp (2), Kenan (2) - Kerim (2), Ahmet (2), Metin (2) - (Sertaş (2), Ercan (3), Erol (2).
GOL: Ahmet (dak: 85)
DİĞER MAÇLAR:
Bayrampaşa - Zeytinburnu: 1-0,
Yaylaspor - Gaziosmanpaşa: 0-0

MEKSİKA KÖRFEZİNDEKİ PETROL KUYUSU ONARILMAYA ÇALIŞILIYOR

Meksika Körfezi'ndeki arızalı petrol kuyusundan denize petrol yayılmaya devam ediyor. Kırılan sondaj borusunu tıkamak için birçok yöntem denenmesine karşın henüz petrol akışı durdurulamadı. Resimdeki 310 tonluk koni, kırık borunun ağzını tıkamak üzere aşağıya indiriliyor. Bu yeni yöntemin başarılı olması bekleniyor.

HALK-KOOP
HALK TÜKETİM KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ

TÜKETİM KOOPERATİFLERİ ANA SÖZLEŞMESİ

● Tüketim Kooperatifi Ana Sözleşmesi çıktı.
● Kooperatif kurulmasında temel kaynak

Halk-Koop Yayınları
İsteme Adresi: P.K. 102 Maltepe/ANKARA

20 TL.lik posta pulu karşılığı gönderilir.

DUYURU
M.E.B.
YAYKUR - AÇIK YÜKSEKOKUL MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Okulumuz programlarına kayıtlı öğrencilerin bütünleme sınavları aşağıda belirtilen tarihlerde yalnız Ankara İl Merkezinde, sabah saat 9.00, öğleden sonra saat 14.00'de yapılacaktır.

Açık Yüksek Öğretim (Teknik, Hayati, Sosyal Bilimler) öğrencileri 20-21 Ekim 1979 günleri;

Mesleki ve Teknik Kurs öğrencilerinden 20-21 Ağustos 1979 günlerinde sınava katılamayanlar, 21 Ekim 1979 günü sınava katılacaklardır.

Öğrencilerin, kendilerine gönderilen duyurularında belirtilen okullarda, sınav başlama saatlerinden engeç yarım saat önce sınav giriş kartları ve kimlik belgeleriyle hazır bulunmaları önemle duyurulur.

(Basın: 22352) — 2487

DUYURU
M.E.B.
YAYKUR - AÇIK YÜKSEKOKUL MÜDÜRLÜĞÜNDEN;

Üç yıllık Eğitim Enstitülerinin Mektupla Öğretim programlarına kayıtlı öğrencilerin, Bütünleme sınavları yalnız, Ankara Gazi Eğitim Enstitüsünde 20-21 Ekim 1979 günleri yapılacaktır.

Öğrencilerin, sınav başlama saatlerinden engeç yarım saat önce, sınava giriş kartları ve kimlik belgeleriyle hazır bulunmaları önemle duyurulur.

(Basın: 22353) — 2488

A.İ.T.İ.A. MALİYE VE VERGİ HUKUKU ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1979-1980 öğretim yılında Enstitümüzün,
MALİYE VE PLANLAMA
MALİ-EKONOMİ
MALİYE-VERGİ
Bölümüne Enstitü Yönetim Kurulunca belirlediği esaslara göre yapılacak seçme ile Master öğrencisi alınacaktır.

İlgilenenlerin ön kayıt ve daha fazla bilgi için en geç 5 Kasım 1979 tarihine kadar Enstitü Sekreterliğine müracaat etmeleri ve başvurma belgelerini doldurmaları gerekmektedir.

A.İ.T.İ.A.
Maliye ve Vergi Hukuku
Enstitü Sekreterliği
Tel: 13 20 55-59/325-277
Beşevler
ANKARA
(Basın: 22461) — 2502

İlânen Tebligat: İstanbul 10 ncu İcra Memurluğundan

Dosya No: 1979/226

Beşiktaş, Arnavutköy, Dere sokak no. 21'de mukim iken halen adresleri meçhul olup, kendilerine tebligat yapılamayan: davalılar;

Vasil Enfiyecioğlu, Reveka Azariyadis ile Sofya Vasiliyadis'e

İst. 7 nci Sulh Hukuk Hakimliğinin 4.7.1979 tarih ve esas 1978/768-karar: 1979/1382 sayılı ilâmına istinaden şuyuun izalesi için satışa arz edilecek olan;

Beşiktaş, Arnavutköy mahallesi, Dere sokağında kâin 74 pafta, 86 ada, 12 parsel sayılı 721.20 M2. sahalı arsaya mahallen bilirkişi tarafından yapılan vaziyet ve kıymet takdiri tetkikatı ile mezkûr gayrimenkul tamamına 1.200.000.— TL. kıymet takdir edilmiştir.

İşbu kıymete karşı bir itirazınız var ise muayyen süreye 20 gün ilavesi suretile cem'an 27 gün içinde İst. 7 nci Sulh Hukuk Hakimliğine müracaatla itirazda bulunmanız, aksi halde takdir olunan kıymetin tebliği makamınıza kaim olacağı ilân olunur.

(Basın: 7506 — 2512)

Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

- Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına .....KEMAL TÜRKLER
- Yazışleri Müdürü Fevzi MENGÜLLÜOĞLU
- İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel. 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290
- Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
- İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapanı İş H. K.: 5 No: 510 Konak Telefon 13 69 61
- Dizgi: ..... Politika Tipo Tesisleri
- Baskı: ..... Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
- Dağıtım: ..... Hürriyet Holding A.Ş.

- İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun / cm): 300 TL. - 4-6. sayfalar (sütun / cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun / cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun 5 cm): 500 TL.
- ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL. 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık: 260 DM., 6 Aylık: 130 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 180 Dolar.

DEVLET İSTATİSTİK ENSTİTÜSÜ ANKETLERİNİN ORTAYA ÇIKARDIĞI GERÇEK

ÇALIŞAN HER YÜZ KİŞİDEN 75'İ AYLIK GELİRLERİYLE GEÇİNEMİYOR

- DEVLET İSTATİSTİK ENSTİTÜSÜ TARAFINDAN DÜZENLENEN ANKETE VERİLEN YANITLAR, ÇALIŞANLARIN YÜZDE 20'SİNİN GEÇİNEBİLMEK İÇİN EK İŞ YAPMAK ZORUNDA KALDIKLARINI ORTAYA KOYDU

Mehmet BARAK

Devlet İstatistik Enstitüsünün son yaptığı «Hanehalkı harcamaları» ile ilgili ankete verilen yanıtlar, çalışanların yüzde 75'inin aylık gelirleriyle geçinemediklerini, bunların yüzde 20'sinin de ek iş yapmak zorunda kaldıklarını ortaya koydu.

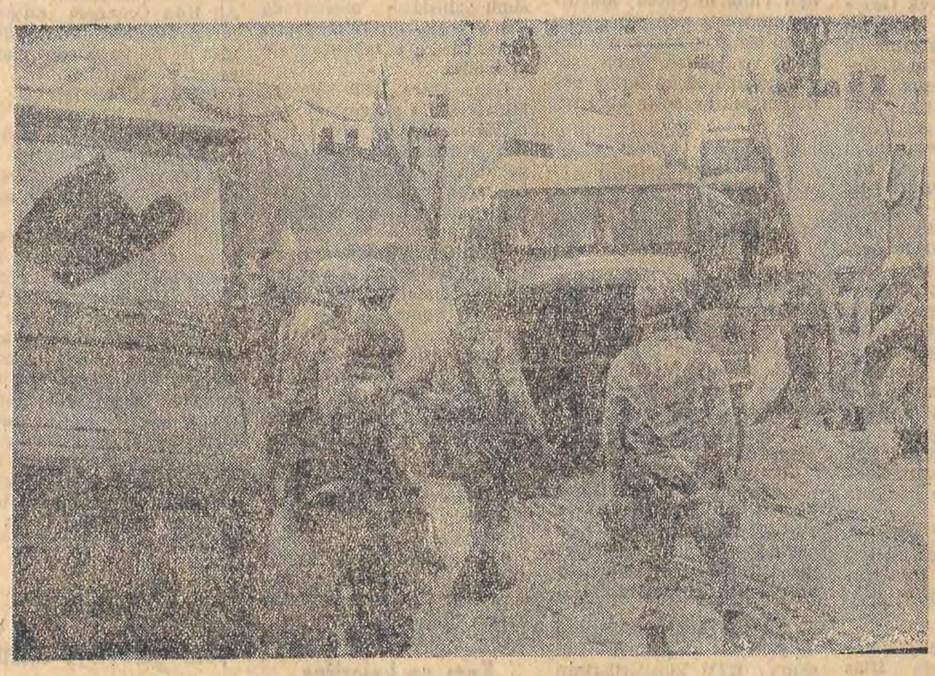
Bilindiği gibi Devlet İstatistik Enstitüsü, bir yıldır ücretlilere ve serbest gelir sahiplerine «Hanehalkı Harcamalarını Kayıt Bloknotu» dağıtıyor, kendilerine bu bloknot dağıtılan kişiler de harcamalarını günü gününe kayıt ediyorlar. Sonuçlanan anket çalışmalarıyla ilgili olarak «Hanehalkı Harcamalarını Kayıt Bloknotları» üzerinde yaptığımız incelemeye göre, asgari ücret alan ve 5000 liralık ek geliri olan bir kişinin aylık masrafları, toplam gelirinin çok üzerine çıkarak, en az 9 bin 512 liraya ulaşıyor. Son Eylül ayı içinde yapılan anketlere göre, 9 bin 512 liralık harcama yapan kişi bir şirkette sekreterlik yapıyor ve 3 bin 206 lira asgari ücret alıyor, 5 bin liralık da nafaka geliri var. Bu kişi kendisiyle birlikte 4 kişilik bir aileye bakıyor. Eylül ayı içinde yaptığı harcamanın 4 bin 196 lira 50 kuruşu gıda, 870 lira 50 kuşu ulaşım, 160 lirası giyim, 182 lira 50 kuruşu gazete ve kitap, 30 lirası temizlik için gitmiş. Geride kalan harcamanın 1500 lirası ev kirası, taksit doktor ve ilaç giderlerine ayrılmış. Bu kişi Eylül ayı için 1308 lira borçlandığı gibi, giyim ve temizlik giderlerini alabildiğine kısmak zorunda kalmış.

ALTI KİŞİLİK BİR AİLENİN HARCAMASI EN AZ 14 BİN LİRA

Ankete yanıt verenler arasında, örnek teşkil ettikleri için seçtiğimiz ikinci kişi bir öğretmen. Bu kişinin ev kirası yok. Öğretmen olarak 8 bin liralık bir gelire sahip. Ancak ailesinin geçimini sağlayabilmek için tabelacılık yapıyor; bu işten de ayda ortalama 7 bin 500 lira kazanıyor. Eylül ayı için de yaptığı toplam harcama 14 bin 77 lira 50 kuruş. Bu harcamanın 10 bin 431 lira 50 kuruşu gıda, 1096 lira 50 kuruşu temizlik, 333 lirası ulaşım, 344 lira 50 kuruşu giyim, 1505 lirası gazete ve kitap, 367 lirası da diğer maddelere gitmiş. Kendisiyle birlikte 6 kişiye bakıyor.

Ankete yanıt verenler arasından seçtiğimiz üçüncü kişi serbest meslek sahibi bir küçük esnaf. Aylık kazancının 9 bin lira olduğunu söylüyor. Ancak yine Eylül ayı içinde yaptığı toplam harcama 17 bin 602 lira 50 kuruş. Bu harcamanın 5 bin 997 lirası gıda, 812 lirası temizlik, 331 lira 50 kuruşu ulaşım, 1680 lirası giyim 674 lirası gazete ve kitap, 4 bin lirası ev kirası geri kalanı da diğer maddelere gitmiş.

Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından yapılan anketin ortaya çıkardığı gerçek, asgari ücretlerle geçinmenin olanaksız olduğunu ortaya koyduğu gibi, bundan vergi alınmaması yolunda sürdürülen çabaların da anlamsızlığını gözler önüne seriyor. Ankete yanıt verenlerin yüzde 75'ini oluşturan küçük esnaf, işçi ve memurların aylık gelirleriyle geçinemediklerini, bunların yüzde 20 sinin de zaman bulabildikleri için ek gelir sağlamak zorunda kaldıklarını gösteriyor. En çok yakınılan konular, fiyat artışlarının sürekli tırmanması, buna karşılık gıda harcamalarının azaltılması ve sağlıksız beslenmek zorunda kalmak oluyor.

Nato Kararlılık Tatbikatı dün sona erdi

25 Eylül'de başlayan ve sonbahar tatbikatları serisinden biri olan Kararlılık 79 tatbikatı dün sona erdi. Saroz Körfezi'ndeki amfibik çıkarma harekatının bitmesiyle tatbikata katılan Türk, İngiliz, İtalyan, Portekiz ve Amerikan birlikleri karşılıklı eğitim yaptı. Tatbikata katılan yabancı birlik mensupları 17 Ekim'de Türkiye'den ayrılacak.

Petkim-İş Sendikası Ege Kimya ve Plastifay'da grev kararı aldı

Ankara ((Politika) — DİSK'e bağlı Petkim-İş Sendikası Genel Başkanı Mustafa Karadayı, toplusözleşme görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine İstanbul Kâğıthane Deresinde kurulu Ege Kimya ve Plastifay işyerlerinde grev kararı aldıklarını açıkladı. İşverenin «toplu işten çıkarma» ve «lokavt» tehditleri ile işçileri yıldırmayı amaçladığını belirten Karadayı «Kâğıthane Deresinde işçilerin kanları, canları pahasına yarattıkları emeklerine yok pahasına elkoyarak milyonlar vuranlar yaşanabilir bir ücret savaşımımızı, iş güvenliği savaşımımızı engelleyemeyecektir» dedi.

Petkim-İş Genel Başkanı Karadayı yaptığı açıklamada özetle şunları söyledi:

«İşveren, sendikamızın ekonomik ve sosyal konulardaki haklı talepleri yanında özellikle işgüvenliğiyle ilgili taleplerini tartışmaya dahi yanaşmak istememektedir. «Toplu işten çıkarma» tehditlerini savurarak anayasal suç olan «lokavt» kararı alarak Ege Kimya ve Plastifay işçilerini yıldıracağını sanmaktadır.

Sendikamız, petrol-Kimya işkolunda daha önce imzaladığı sözleşmelerde olduğu gibi, insanca yaşam için ekonomik ve sosyal haklar konusunda, çalışanların alleleriyle birlikte güvenliği konusunda kararlıdır.

TABİP ODASI TAM SÜRE ÇALIŞMA İLKESİNİ SONUNA KADAR SAVUNACAKLARINI AÇIKLADI

- "TAM SÜRE YÖNETMELİĞİ ÜLKEMİZİN SAĞLIK SORUNLARININ ÇÖZÜMLENMESİ YOLUNDA ÖNEMLİ BİR YER TUTAN PRATİSYEN HEKİM ELİYLE VERİLECEK İLK BASAMAK SAĞLIK HİZMETLERİ ALANINDA GERİ BİR ADIMDIR"

İstanbul, (Politika) — İstanbul Tabip Odası, Yönetim Kurulu açıklama yaparak sağlık hizmetlerinde tam süre çalışma ilkesi başta gelmek üzere, ülkemizin sağlık sorunlarının kökü ve gerçekçi bir çözüme kavuşturulması yolunda mücadelemizi sürdürmeye kararlı olduklarını bildirdi.

2162 sayılı Tam Süre Yasası ve bu yasanın yürütülmesi ile ilgili 1 Ekim 1979 tarihinde yayınlanmış olan yönetmelikte Türk Tabibler Birliği ve İstanbul Tabip Odasının savunduğu ilkeler doğrultusunda olumlu bir açılım getirilmediği savulan açıklamada özetle şu görüşlere yer verildi:

«Son olarak yayınlanan bu yönetmelik, yasanın ve eski yönetmeliğin eksik ve aksak olan yönlerini düzeltmek bir yana, ülkemizin sağlık sorunlarına ve bu sorunların içinde yer alan sağlık personelinin istihdamı sorununa İLKESİZ BİR YAKLAŞIMLA yönelerek, bu sorunların daha da ağırlaşmasına yol açacak bir yapı taşımaktadır.

Yönetmeliğin getirmekte olduğu UZMAN HEKİMLİĞİ ÖZENDİRİCİ parasal ödünler, ülkemizin sağlık sorunlarının çözümlenmesi yolunda önemli bir yer tutan PRATİSYEN HEKİM eliyle verilecek İLK BASAMAK SAĞLIK HİZMETLERİ alanında bir geri adımdır. Bu anlamda yönetmelik, uzun vadede ülkemizin sağlık sorunlarını olumsuz yönde etkileyebilecek bir yapı taşımaktadır.

İstanbul Tabip Odasının açıklamasında uzman, asistan ve pratisyen hekimler arasında ayrıcalıklı bir tutumaneden olan bu yönetmelikte, ayrıca diş hekimleri nin ve diğer sağlık personelinin çok farklı değerlendirildiği belirtildi. Yönetmeliğin olumsuz yanlarından birisinin de saat 17.00'den sonra kurum dışında başvuracak acil vakalar konusunda hiç bir ilkeye ve koşula dayanmadan ve Tam Süre Çalışma ilkesinin uygulamasını zedeleyebilecek yorumlara açık bir belirsizlik bulun duğu kaydedilen açıklama daha sonra şu görüşlere yer verildi:

«Ayrıca, nöbette geçen faz la mesailer konusunda da ülkemizde yürürlükte olan İş Yasasının emredici hükümlerinin uygulanması yerine, hangi ölçüde göre saptandığı belli olmayan bir göstergе ile tazminat ödenmesi de çalışma hayatını düzenleyen yasaların ve sağlık personelinin ekonomik, demokratik haklarının hiçe sayılması anlamını taşımaktadır.

Yönetmelik düzeyinde var olan olumsuzlukların üstüne, Sağlık Bakanı tarafından yapılmış olan ve «Üç büyük kent dışında 17.00 den sonra özel muayenehanelerin açılmasına olanak tanınacağı...» yolundaki açıklamalar, zaten huzursuz olan sağlık personelinin moralini alt üst etmekte ve ya salara olan güvenini yitirme kertesine getirmektedir.»

ÖZETLE

İGD Bornova Şube Kongresi yapıldı

İZMİR — İlerici Gençler Derneği Şubesi 3. olağan genel kurulu yapıldı. Kongrede yapılan konuşmalarda Türkiye ilerici gençliğinin ileri demokratik düzen kurma savaşımında işçi sınıfı yolunda yılmadan yürümeye devam edeceği belirtilerek faşist tırmanış ve saldırılara karşı gençliğin ekonomik, demokratik haklarını genişletmek için ilerici, devrimci gençliğin eylem ve güçbirliğinin zorunluluğu vurulandı. Seçimler sonucunda Mustafa Koçak, Bayram Yıldırım, Ayşin Gümüşili, Meltem Oğultürk yönetim kurulu üyeliklerine seçildiler.

Akşehir'de fırıncılar üretimi azaltıh

KONYA — Konya'nın Akşehir ilçesinde, ekmek fiyatlarını ucuz bulan fırıncılar zam istemlerinin Belediye Encümenince kabul edilmemesi üzerine sessiz direnişe geçerek üretim kapasitelerini düşürdüler. Üretimin düşmesiyle ilçede ekmek darlığı başladı, çevre illerden ekmek sağlanacağı bildirildi. Akşehir'de halen 550 gram ekmek 500 kuruştan satılıyor.

Konya'da melez buğday 720 krş'a satılıyor

KONYA — Ülkemizin hububat ambarı olarak bilinen Konya'da melez buğdayın kilosu 720 kuruştan işlem görüyor. Son bir hafta içerisinde karışık sert buğday (605-690), beyaz ziraat buğdayı (440-550), kırmızı ziraat buğdayı (520-560), kıraç buğday (550-620), arpa (450-468), yulaf (540-570) çavdar (440-450) kuruştan alınıp satıldı. Bir haftalık işlem 31 milyon lira tuttu, bunun 20 milyon lirasını hububat alım-satımları oluşturdu.

Türkiye - Bulgaristan ekonomik işbirliği protokolu onaylandı

Ankara (A.A.) — Bakanlar Kurulu, Türkiye - Bulgaristan Ekonomik ve Teknik İşbirliği Karma Komitesi'nin Ankara'da yapılan 4. dönem toplantısında düzenlenen protokolu onayladı.

Protokol gereğince, Bulgaristan Türkiye'ye yılda yüz bin ton kimyevi gübre, demir ve çelik mamülleri verecek. Türkiye bu malları buğday, pamuk, beyaz fasulye, küspe, maden cevherleri ve demir dışı maden konsantreleriyle ödeyecek.

Protokoldaki hükümlere göre, taraflar, kuruluşlarını, Bulgar ve Türk mallarının satışı için ortak pazarlama yapmaya özendirecekler. İki ülke arasında yüksek verimli tohum ve damızlık mübadelesi yapılacak.

Radyolardan Seçmeler

TRT - 1

09.30 Solistler Geçidi
10.02 Tatil Sabahı
12.02 Radyo Tiyatrosu
13.00 Haberler
20.15 Ocak Başı
23.30 Bizden Besteler

TRT - 2

08.02 Gün Başlıyor
10.00 Çocuğun Dünyası
13.00 Haberler
18.00 Sanat Tarihi
19.30 Haftanın Olayı
21.30 Diskoteğimizden

TRT - 3

07.02 Güne Başlarken
09.03 Müzik Şöleni
10.00 Unutulmayanlar
18.00 Dünya Radyolarından Müzik Festivallerinden
21.30 Dünya Şarkı Söylüyor

TRT Program·Haber·Eleştiri

TV'de futbol karşılaşmaları yayınlanamıyor

TV Yönetimi ile Spor Servisi arasındaki uyuşmazlık nedeniyle futbol karşılaşmaları ekranlara getirilemiyor. Geçen hafta, Fenerbahçe-Arsenal maçının naklen yayını konusunda çıkan tartışmalar, bu uyumsuzluğu daha da artırmış görünüyor. Maçın tümünü yayınlamak isteyen Spor Servisi, Haberlerin 20.30 yerine 20.45'e alınmasını önerdi. Böylelikle, saat 20.00' de başlayan maç tümüyle verilmiş olacak ve Haberler de, yalnızca maçın devre arasındaki 15 dakikalık süreye sığdırılacaktı. Ancak Yönetim bu önerıyi reddetti. Gerekçe olarak da, seçimlerden ötürü bir gün önce Haberlerin saatinin değiştirilerek 22.00'ye alınmış olmasını gösterdi. Yönetim, Haberlerden sonra maçın ancak ikinci devresinin yayınlanmasına izin veriyordu. Ancak bu durumda da, Haberlerin, en geç maçın ikinci devresinin başlayacağı saat 21.00'de son bulması gerekiyordu. Tartışmanın bu aşamasında devreye Reklam Şubesi girdi. Reklam Şubesi, saat 21.00'de mutlaka en seçme reklamların yayınlanması gerektiğini bildirerek programın buna göre düzenlenmesini istedi.

Bu durum karşısında Spor Servisi, maçın yalnızca son 20 dakikasını yayınlamanın hiç bir anlamı olmadığını düşünerek Fenerbahçe-Arsenal maçını yayınlamaktan vazgeçti.

Öteyandan, lig maçlarının yayınlanması konusunda da, Spor Servisi ile TRT Yönetimi arasında sürtüşmeler sürüyor. Spor Servisi, TRT Yönetimi'yle bu konuda bir uzlaşmaya varamamış olduğundan, lig maçlarının yayınlanması konusunda herhangi bir girişimde bulunmuyor. Spor Servisi yetkilileri, yaptıkları açıklamada, TRT Yönetiminin kararsız davranışları yüzünden lig maçlarının yayınlanması konusunda şimdilik yapacakları bir şey olmadığını, ancak belli uzlaşmazlık konuları ortadan kalkınca hemen harekete geçeceklerini açıklıdılar. Ancak TRT'yle ilgili çevrelerin belirttiklerine göre, bu tartışma daha uzun süreceğe benziyor.

TELEVİZYON PROGRAMI

17.00 HABERLER

17.15 Mr. Mago

ROBİN HOOD - 1. Bölüm) Bay Magoo'nun yeni serüveni Robin Hood, dört bölümden oluşuyor. Birinci bölümde Peder Tak rolünü oynayan Bay Magoo, Robin Hood ile tanışır. Gisborne ve Şerif, Robin Hood'un babasının topraklarına göz dikmiştir ve Şerif, suçsuz yere Robin Hood' un babasını tutuklar.

17.40 Türk Hafif Müziği

17.55 Tatil Sineması

Programda yönetmenliğini Michael Gordon'ın yaptığı ve başrollerini Kirk Douglas, Mitzi Gaynor, Gig Young'un paylaştıkları AŞK YA DA PARA adlı film yayınlanacak. Avukatlık yapan Kirk Douglas'ı, zengin bir dul olan Thelma Ritter üç kızına koca bulmada arabuluculuk yapsın diye tutar. Kirk Douglas, verilen görevi elinden geldiği kadar iyi yapmaya çalışır. Bu arada Mitzi Gaynor'la aralarında ilişki kurulursa da, bazı çıkmazlar vardır.

19.25 Bugünün Kadını Helen

Dizinin bugün yayınlanacak olan son bölümünde, annelerinin verdiği kararla eski okullarına başlayan Kris ve Dayena, okul dönüşünde Bayan Horsley'de kalırlar. Bu arada Helen, eski mahallesine dönmek kararındadır ve bu nedenle de kredi almak ister, ama başaramaz. Çocukları almak için Bayan Horsley'e uğrar. Bayan Horsley, Helen'e birlikte kalmayı önerir. Helen, iş bulabilmek için kocası Vittvort'a gider. Frenk Helen'ı yemeğe davet eder, konuşurlar. Helen, Frenk'in yeniden birleşme önerisini reddeder.

20.30 HABERLER

21.00 — 07.30'a Kadar Seçim Özel Programı

TV'de Tatil Sineması

"AŞK YADA PARA,,

- Oynayanlar: Kirk Douglas, Mitzi Gaynor, Gig Young, Thelma Ritter, Leslie Parish.
- Yönetmen: Michael Gordon.
- Yapım Yılı: 1963.
- Süre: 108 dakika.

Bu haftanın Tatil Sineması'nda da sıradan bir film yer alıyor.

Filmin konusu şöyle: Dul bir kadın, ölmeden önce yaşamlarını güvence altına almak amacıyla üç kızına birer koca bulmaya çalışmaktadır. Bu iş için aile avukatını görevlendirir. Ancak yakışıklı Avukat, kızlardan birine aşık olmuştur. Bu olayın ardından bir dizi terslik ortaya çıkar.

Filmin izlenmeye değer bir yanı yok.

TRT Eğlence Şubesi Müdürlüğü'ne Ayhan Önal atandı

TRT Yönetim Kurulu, bir yıl önce kurulan TRT Eğlence ve Magazin Şubesi Müdürlüğü'ne Ayhan Önal'ı getirmeyi kararlaştırdı. Bu yeni müdürlük için, Tele-Pazar Şubesi Müdürü Bülent Varol ile Ayhan Önal'ın adları üzerinde duruluyordu. Konuyla ilgili uzun tartışmalardan sonra, Tele-Pazar Şubesi Müdürü Bülent Varol'un programdaki aksaklıklar nedeniyle yıprandığı gerekçesine dayanılarak Ayhan Önal'ın tercih edildiği öne sürülüyor. Ancak Ayhan Önal, konuyla ilgili bir soruyu yanıtlarken, böyle bir durumdan haberi olmadığını söyledi. TRT çevrelerinden sızan bilgilere göre, konunun büyük tartışmalara yol açmış olması nedeniyle, bu atama kararının her an değişebileceği yolunda görüşler var.